

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (2283) 1993 LAPKRITIS-NOVEMBER 30 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1.00

Veikla ir duobės

Kai šeima ištinka kokios nesėkmės, ir vaikai patenka į apgailėtiną būklę, dažnai atvejais kaltę prisiima tėvai: kur nors buvo suklysta, buvo kas nors laiku nepadaryta ar nepasakyta, gal nepakankamai prižiūrėta, stengiasi, pamokyta.

BENDRUOMENINIO gyvenimo vadovai ne visi panašūs į tuos tėvus. O būtų gerai, kad nors kiek panašėtų. To reikalauja savanoriškai prisiimta atsakomybė, kuri iš tikrųjų turėtų sukelti ir atitinkamą jautrumą dėl visko, kas nepadaryta ar ne taip daryta. O toji rėkianti tyla – tai tikras veiklos paralyžius, pagal reikalą net reklaminėmis nuotraukomis pagražinamas. Ir tik džiaugiamasi, kad visos pareigos užimtos, valdybos sudarytos ir paskelbtos. Ir kai pradėdama kalbėti apie išeivijos ateitį, kažkas nuskamba disonansu. Tuoj pat kyla klausimas, kokie gi žinovai galėtų siūlyti stebuklingus planus, kokiais žodžiais ir kas suvažiavimuose turėtų prabilti, kad užsidedimas atsirastų, ir darbai vėl imtų tvarkingai judėti kaip jie judėdavo daugelį metų. Kažkur dingo pastovumas, kažkas pametė estafetinę lazdele, ir viskas sustoję. Ir keista, kad mažesniuose telkiniuose įprastinė tvarka dar palaikoma. Stebina ir tiesiog baimę kelia kai kurios didžiosios vietovės. Pvz. Toronte daugelis pasigedo Lietuvių dienų renginio, kuris čia eilės tvarka turėjo būti suorganizuotas. Kiti klausinėja ir nesupranta, kodėl čia nebuvo Dariaus ir Girėno 60 metų skrydžio per Atlantą paminėjimo? Tai tikros duobės veikloje, taisytiniai dalykai, kuriems išrinktieji ir įsipareigoję vadovai turėtų parodyti daugiau jautrumo. Visada laukiama, kai norima ką nors atlikti kitaip – originaliau, gražiau, įvairiau, trumpiau. Visi būdai priimtini. Nepriimtinas betgi svarbių įvykių, datų bei vardų ignoravimas, jų tyčinis ar netyčinis užmiršimas ar bandymas aiškinti, kad renginiais trūksta pagalbos. Reikia sukurti, kad švenčių renginiai ar minėjimai – dar ne viskas veikloje. Patirtis betgi rodo, kad jie vis dėlto padeda lengviau judėti, sukuria nuotaiką giliau jausti lietuviškąjį gyvenimą.

PRIPAIŽYSTAMA, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymo džiaugsmas išeivijos veiklą kiek išblaškė. Lyg viską į šalį nustūmus, ūmai sokta pagelbėti gimtajam kraštui. Bendruomenės apylinkių valdybos pasipildė naujomis komisijomis, steigėsi specialūs lėšų teikimo fondai; po rinkimų daugiau politikų, negu žiūrėta, kas čia nepadaryta, kas darytina, kad išeivijos gyvybiniai židiniai, kaip pvz. mokyklos, nesilpnėtų dėl lėšų stokos ar kylančio abejingumo jų reikalingumui. Blogiausia betgi, kad to išsiblaškymo laikotarpiu pasinaudojo pasyvesni vadovai, kaltindami ne save apsilėidimu, bet kiek pasikeitusią darbo apimtį, naujus užmojus ir praplėstus tikslus. Tas rankų nuleidimas, kenksmingas atoslūgis, atrodo, palietė daugelį bendruomeninių apylinkių. Užtat jau plačiai ir aiškiai visiems skelbiama – atsisukime veidu į išeiviją. KLB XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime 1993 m. lapkričio 6 d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje, pasisakyta už pirmumą išeivijai, kuriai susilpnėjus pasibaigtų ir parama Lietuvai. Taipgi žinome, kad ne visos išeivijos pastangos ar rodymas geranoriškumas Lietuvoje susilaukė atitinkamo atliepimo. Turbūt dar toli iki to laiko, kai Lietuva galės padėti stiprinti išeiviją. Dabar viskas čia atliekama savo jėgomis ir ištekiais. Planuodami ateitį, jokių būdu neturėtume silpninti savo riboto pajėgumo. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Įtampa socialistų eilėse

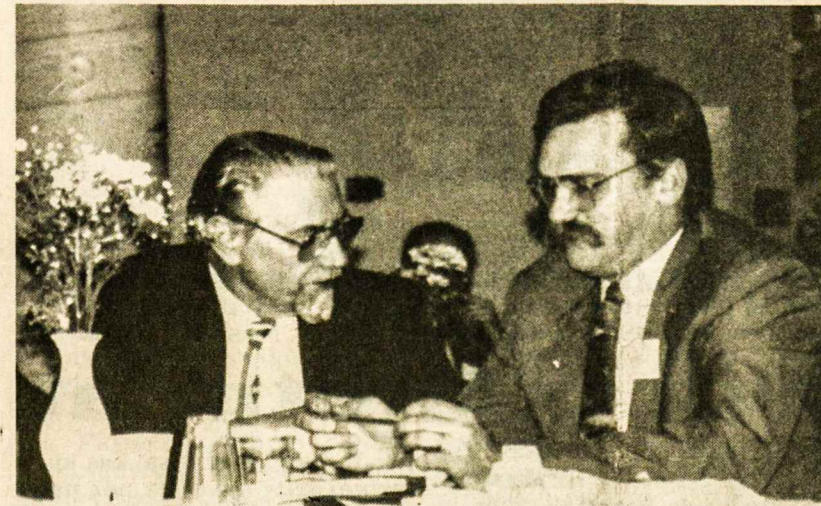
Ontario darbo federacijos suvažiavime iškilo rimta opozicija Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae politikai. Penkiasdešimt penkias unijas jungianti Ontario darbo federacija priėmė rezoliuciją, atmetančią naujųjį socialinės sutarties įstatymą nr. 48. Juo premjeras Bob Rae užsaldė ar net apkarpė atlyginimus beveik milijonui valdžios tarnautojų trejų metų laikotarpiui. Taip jis tikėjosi kasmiet sutauptyti porą bilijonų dolerių kovai su deficitais, išvengdamas dalies tarnautojų atleidimo.

Su tokia taktika nenori sukurti Ontario valdžios tarnautojų unijų vadai, šį įstatymą laikantys išsikrovę teisių ir pasirašytų darbo sutarčių pažeidimu. Ontario darbo federacijos priimta rezoliucija iš tikrųjų yra ultimatumas premjerui Bob Rae, reikalaujantis iki sekančių provincinio parlamento rinkimų panaikinti socialinės sutarties įstatymą nr. 48. Priešingu atveju federacija grąšina sustabdyti finansinę bei rinkiminę paramą premjerui Bob Rae ir jo vadovaujamiems Ontario NDP socialistams. Ultimatumas palieka nedaug laiko premjerui Bob Rae, Ontario parlamento rinkimus laimėjusiam

1990 m. rugsėjo 9 d. Šiuo metu jis reikalavimą atmeta, teisingai, kad socialinės sutarties įstatymą nr. 48 reikėjo visų Ontario gyventojų gerovei užtikrinti.

Ultimatyvą rezoliucija buvo priimta balsų dauguma, bet ji atskleidė prasidedantį skilimą Ontario darbo federacijos narių eilėse. Maždaug trečdalis suvažiavimu dalyvių atsisakė balsuoti už ryšių nutraukimą su Naujųjų demokratų partija Ontario provincijoje ir išėjo iš salės. Šią grupę sudarė daugiausia privačių darbuotojų unijų atstovai, o rezoliuciją priėmė suvažiavimo dalyviai, atstovaujantys Ontario valdžios tarnautojų unijoms. Ontario darbo federacijos pirm. Gord Wilson pasisakė už solidarumą, atmesdamas susiskaldymą. Jo sekretorė Julie Davis, susilaukusi savo partijos pralaimėjimo, atsistatydino iš Ontario NDP socialistų pirmininkės pareigų.

Pavojainga susiskaldymą Ontario darbo federacijos narių eilėse atnešė Kanados parlamento rinkimai spalio 25 d. Darbo federacija Ontario provincijoje rėmė Kanados NDP socialistus su jų vadove Audrey McLaughlin. Tačiau šį kartą (Nukelta į 9-tą psl.)

KLB ir JAV LB pirmininkai A. VAIČIŪNAS (kairėje) ir V. MACIŪNAS, susitikę Kanados lietuvių bendruomenės XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime 1993 m. lapkričio 6 d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje, Ont.

KLB krašto valdybos darbuotojos. Iš kairės: L. NAŠLĖNIENĖ – raštinės vedėja, A. STEPAITIENĖ – nuolatinė tartininkė. Nuotr. V. Zubrickienės

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Pusantros dienos vizitui į Švediją buvo išvykę Lietuvos prezidentas, pakviestas karalystės ministerio pirmininko C. Bildto. Be derybų, susitikimų, pokalbių, prezidento paskaitos apie Lietuvos užsienio politiką, užsienio politikos institutų, per spaudos konferenciją prezidentas padėkojo C. Bildtui už pareiškimą, kad Švedija neliks abejinga, jeigu Baltijos kraštuose bus bandoma sukelti karinių problemų.

Vyriausiajam Lietuvos išlaisvinimo komitetui – 50. Garsiojo VLIKO gimtadienis – lapkričio 25-oji. Jis susikūrė Kaune kovai prieš vokiečių ir rusų okupantus iš įvairių partijų – socialdemokratų (S. Kairys), krikščionių demokratų (A. Tumėnas), liaudininkų (J. Audėnas), Lietuvos fronto (A. Damušis), tautininkų (B. Gaidžiūnas), Darbo federacijos (J. Katilius), Vienybės sąjūdžio (B. Kazlauskas) – iniciatyva. Paskutiniuos 14 metų komitetui vadovavo K. Bobelis, dabartinis seimo narys, užsienio reikalų komiteto vadovas.

Lietuvos seimui – vieneri. Pasak Č. Jursėno, gyvenimo lygis dar labai žemas; vežimą dardantį nuo kalno šiek tiek pavyko pristabdyti – sumažinti infliaciją. Tarptautinėje politikoje tęsiama aktyvesnė linkmė. Lietuva įstojo į Europos tarybą, išvesta Rusijos kariuomenė, pasirašyta sutarčių su kaimynais.

Ir antrą kartą rinkimai Kaišiadorių apygardoje (vietoj A. Brazauskio) bevaisiai. Rinkimuose dalyvavo tik 36% turintis teisę balsuoti. Būtiny, kad juose dalyvautų daugiau kaip 40 procentų rinkėjų. Liudvika Sabutis, dešiniųjų partijų bei judėjimų atstovas surinko 54.59% balsų, LDDP atstovė Laima Katelevskienė – 10.79%, nuosaikiųjų judėjimo atstovas – 27.31%, Laisvės lygos atstovas Jonas Gelazius 2.45%.

Būtina sukurti Baltijos kraštų NATO. Tai pripažino trijų valstybių kariuomenių vadai Taline per susitikimą su Estijos prezidentu L. Meri. Jo nuomone, tik visiškai sienų kontrolė gali padėti pasiekti pergalę prieš nusikalstamumą.

Ką parodė naujųjų rudens šaukimas. Iš planuotų pašaukti 2000 atvyko 1525. Bet ir atvykę ne visi tiko: "šita į pirtį, šita kuo greičiau į kirpyklą nes utelėtasi". O dalis būsimųjų gynėjų purvini, nevalyvi, vos ne vos laikosi ant kojų, kiti su iškrūpusiu stuburu, širdies ydom, trumparegiai, plokščiapadžiai, be keiksmazodžio sakinio surengti negali. Be to, su kiekvienu šaukimu pastebimas didelis išsiskindėjimas nuo karo tarnybos: daugumai vyrų krūvis atrodė per sunkus, nes išlėpė nuo mokyklos suolo.

Daugėja suklustotų 20 ir 50 litų banknotų, labai gerai pagamintų ofsetinės spaudos būdu. Teismo ekspertizės institute jų jau surinkta per du šimtus. Dėl tokios padėties tarėsi specialiąją tarnybą atstovai. Jų nuomone taip padirbti techniškai įmanoma visose vietose.

Seime po antrojo svarstymo pritarė projektui dėl gyventojų pajamų deklaravimo. Jungtinė darbo grupė parengė pareigūnų ir tarnautojų turto ir pajamų deklaravimo laikinojo įstatymo projektą, kuriam pritarė po pirmojo svarstymo. Pradėta svarstyti biudžeto projektas, kurį patvirtinti ketinama iki Kalėdų.

Kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje rugsėjo mėn. (JAV doleriais už kilogramą): jautiena 1,34; 1,30; 1,24; kiaulienos 1,55; 1,97; 1,57; vištos 1,40; 1,73; 1,30; virtos dešros 1,35; 1,11; 1,25; sviestas 1,31; 1,50; 1,66; pienas (2,5 proc. riebumo) 0,10; 0,21; 0,39; grietinė (25 proc. riebumo) 0,65; 0,90; 0,78.

Lietuvybei ir Lietuvai

Kanados lietuvių veikla ir rūpesčiai KLB XV-tos krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Praėjus pirmiems veiklos metams, krašto tarybos atstovai susirinko Mississaugoje, Anapilio parodų salėje, 1993 m. lapkričio 6 d. metinio susirinkimo vienos pilnos dienos svarstyboms. Dalyvavo 8 apylinkių pirmininkai (iš galimų 19), 50 tarybos narių (iš 59) ir 10 svečių. KLB valdybos pirmininkui A. Vaičiūnui susirinkimą atidarius, pakviestas Lietuvos kankinių parapijos kleb. kun. J. Staškus invokacijai. Prezidiumą sudarė du pirmininkai – V. Piečaitis (Montrealis) ir A. Ratavičienė (Delhi); trys sekretoriai (visi londoniečiai) D. Chainauskienė, S. Keras, Gr. Petrauskienė. Mandatų komisija (iš Delhi-Tillsonburg) P. Augaitis ir J. Lukšys. Rezoliucijų komisiją sudarė R. Jonaitienė (Torontas), R. Kurienė (Londonas) ir A. Šileika (Torontas).

Lietuva dėkinga

Rytinei daliai pirmininkaujantis V. Piečaitis pakvietė susirinkusius tylos minute pagerbti mirusius KLB narius. Priėmus darbotvarkę, sekė sveikinimai. Lietuvos gen. konsulas Kanadoje H. Lapas sveikindamas išreiškė padėką KLB-nei, "atliekančiai milžinišką lietuviybės išlaikymo darbą Kanadoje", prašė puoselėti ir toliau lietuvišką švietimą, kultūrą, dėkojo už humanitarinę paramą Lietuvai, tamprius ryšius su tėvyne, ruošimąsi dalyvauti 1994 Dainų ir šokių šventovėje Lietuvoje. Ypač dėkojo Kanados lietuvių profesionalams "už pasiaukojimą darbą Lietuvoje, kur lietuviai už jų sąžiningus darbus juos giria ir jais didžiuojasi". Konsulas džiaugėsi Lietuvos pramonės gamybos pakilimu, minėjo išeivių pilietybės atstatymo besitęsiančias problemas, ragino įsigyti Lietuvos pasus, reikalingus balsavimui, patarė bendruomenei užsitikrinti, kad išeiviams leistų kandidatuoti į Lietuvos seimą.

Sveikinimai

Kanados lietuvių fondo (KLF) pirm. P. Kuras sveikinimė minėjo, jog nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1990 m., KLF yra pasikyręs \$50,000 Lietuvoje našlaičių namams, ligoninėms, traktorių vajui, o šiemet KLB krašto valdybos veiklai skirta daugiau kaip \$50,000. Jaučiant inauš sumąžėjimą, KLF ruošiasi naujų vajų, ypač skatinant jaunesnę kartą, jaunus profesionalus tapti fondo nariais. Padėkota už darbus KLF taryboje keturiems KLB atstovams.

Tautos fondo sveikinimų nebuvo, nedalyvaujant E. Steponui. JAV LB valdybos pirm. V. Maciūnas dėkojo už kvietimą dalyvauti, "susipažinti geriau su artimiausiu kaimynu liet. bendruomenės darbuose, įsiklausyti į jūsų svarstybių, jūsų priėjimo prie mūsų visų jungiančių rūpesčių dėl lietuviybės išlaikymo už Lietuvos ribų ir vystymo bendradarbiavimo mūsų su Lietuva".

Perskaityti du sveikinimai, gauti raštu – PLB valdybos pirm. B. Nainio ir G. Vagno.

Krašto apsaugos ministeris L. Linkevičius, kariuomenės vadas J. Andriškevičius Briuselyje susitiko su NATO generaliniu sekretoriumi M. Woerneriu ir kitais pareigūnais bei ekspertais. Lietuva oficialiai pareiškė apie savo norą įstoti į NATO organizaciją.

G. Gustaitė

riaus, Tėvynės sąjungos vardu. Nainys kvietė ypatingą dėmesį kreipti į silpstančią lietuviybę (išeivijoje), priimant nutarimus, skatinančius jos išlaikymo pastangas ir bendruomenės vienybę". Prašyta remti PLB darbus, užmojų išleisti Lietuvos kovų ir kancijų istoriją, "Pasaulio lietuvi", perspausdinamą Lietuvoje, pasiekiant Lietuvos bibliotekas, seimą, vyriausybę.

Vagnorius sveikindamas minėjo, kad "jūsų pasišventimas lietuviybei yra pavyzdys mums, ypač jaunesnei Lietuvos kartai, kaip reikia mylėti tėvynę ir kantriai jai dirbti. Lietuva vėl nepriklausoma, bet dar ne tokia valstybė, kuriai nebe grėstų išorės bei vidaus pavojai, kuriai jau neberekėtų iš jūsų daug metų patirtos nuosirdžios paramos. Apgailestaujame, kad užsidarė jūsų raštinė Otavoje, nors tikimės, kad "lobijizmas" Kanados sostinėje toliau bus vykdomas".

Pirmininko pranešimas

Toronte įvykusios 1992 m. spalio 31 d. pirmosios sesijos ilgokas protokolas, perskaitytas B. Staškevičiaus, priimtas be pataisų. Pageidautas iš anksto protokolo išsiuntinėjimas (nors reikalaujamas išlaikyti ir darbo) kaip ir anksčiau, tarybos atstovams.

Lyg pat trumpos pertraukos pietums sekė visa eilė krašto valdybos pareigūnų ir kitų institucijų išsamių pranešimų. Pirmasis kalbėjo vald. pirm. A. Vaičiūnas, primindamas, kad "KLB susikūrusi pagal Lietuvos chartą, pripažįstą, jog valstybė yra aukščiausia tautinės bendruomenės organizacija, kad visi lietuviai lygūs tos pat tautos vaikai ir kad lietuvis yra lojalus savo gyvenamajam kraštui. Kanados lietuvių statusas tačiau niekur nemini, kaip bendruomenė turi palaikyti santykius su nepriklausomybę atgavusia Lietuva". Jis tęsė, kad labai dosniai visuomenė pasireiškė įvairia pagalba Lietuvai. KLB valdybos sukurtas Pagalbos Lietuvai fondas surinko daugiau kaip vieną milijoną dolerių. Humanitarinės veiklos

sekcija pasiuntė vaistų bei medicininių reikmenų daugiau negu už 2 mil. dolerių. Ir kiek dar pagalbos pasiūsta per įvairias labdaros ir parapijų organizacijas, o dar daugiau plaukė asmeniniai siuntiniai ir pinigai.

Atsiradus tokiai didžiulei pagalbos kryptčiai, žymiai sumažėjo aukos bendruomeninei veiklai vystyti. "Lietuva norinti mūsų bendravimo, tačiau tik vienuosio. Švietimo srityje Lietuva tikisi mūsų pagalbos, bet ne abipusinės". Kultūrininkai mielai lankosi, jei mes sumokam, o mūsų pačių kultūrinė veikla lieka našlaite. Ekonominėje srityje Lietuvai trūksta mūsų dolerių, bet nereikalingi mūsų ekonomistai, ekspertai ar jų patarimai. Nors politinės kryptys tarp bendruomenės ir Lietuvos vyriausybės skirtingos, išeivijoje negalime išspręsti politinių ginčų Lietuvoje, kai tautos valia išreikšta dviejuose (seimo ir prezidento) rinkimuose.

KLB valdyba

1992 m. lapkričio 2 d. naujai išrinkta KLB valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Vaičiūnas, vicepirm. J. Kuraitė-Lasienė, išd. J. Adamonytė, sekr. V. Zubrickienė, fin. telkimo ir vajas reik. J. Kristolaitis, švietimo kom. pirm. G. Paulionienė, ekon. kom. V. Gruodis. V. Gačionytė buvo pakviesta vadovauti humanitarinės pagalbos Lietuvai veiklai, o balandžio mėn. pakviesta vadovauti kultūros komisijai L. Marcinkutei. Veikla buvusi šakota išeivijos ir Lietuvos reikalais. Viena iš staigmenų buvo Kanados valstybinio inspektoriaus patikrinimas KLB knygų 1991-92 m. eigoje. Tai pareikalavo labai daug laiko, darbo, buvusios ir dabartinės valdybų pirmininkų, išdinininkų ir sekretorės. Vaičiūnas nuosirdžiai dėkojo valdybos pareigūnams už kruopštų pareigų atlikimą, KL fondui už paramą lėšomis ir daugeliui kitų, jo paminėtų ir nemintų, kurių

(Nukelta į 2-rą psl.)

KLB XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavimo nutarimų komisija. Iš kairės: R. SAKALAITE-JONAITIENĖ, R. LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ ir A. ŠILEIKA. Nuotr. V. Zubrickienės

Šiame numeryje:

Veikla ir duobės

Rėkianti tyla – tikras veiklos paralyžius

Lietuvybei ir Lietuvai

Kanados lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavimas

Dvejojų ginklų kariai

Žemiska ir dvasinė kova

Nutilo Svirplio Muzikanto daina

A.a. rašytojo Vytauto Tamaliūčio nekrologas

Atidavė tilių darbų duoklę

A.a. Danutė Šaltmirienė amžinybėn palėdėjus

Už tavo nuodėmes

Vacio Kavaliūno novelė

Koncertas ir blogas priedas

Lietuvių publika be užsitarnavimo plojimų nedalina

Per muziką į Dievą

Mergaičių choro "Pastoralė" koncertas Klivlande

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamas nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)

is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Kurčių mokykla įsteigta Panevėžyje prie Marijonų koplyčios ir buvo atidaryta 1993 m. rugsėjo 16 d. Direktoriui paskirtas Šv. Trejybės parapijos klebonas kun. P. Kavaliauskas. Tuo tarpu mokykloje mokosi 40 įvairaus amžiaus vaikų ir paauglių. Tikimasi, kad mokiniai, įsigiję mokslo žinių, išmokę amatų, galėsį lengviau jungtis į visuomenę.

Lietuvoje trys kunigų seminarijos mokslo metus pradėjo rugsėjo mėnesį. Šalia anksčiau veikusių Kauno ir Telšių seminarijų atidaryta naujoji Vilniaus seminarija, į kurią įstojo 22 kandidatai. Kauno seminarijoje mokysis 175 klierikai, iš kurių 41 įstojo šią vasarą. Telšių seminarijoje 74 klierikai, šiemet įstojusių – 17. Trys pasiųsti studijuoti į Romą.

Vargdinių seserų (N.P. Šv. Mergelės Marijos) vienuolyno pamatai rugsėjo 28 d. pašventinti Kaune, Žemėnos gatvėje. Apeigas atliko Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Eug. Bartulis. Pamatuose įmūrytas raštas, pranešantis, kad statyba vyksta už Putnam'ę esančio vienuolio sesių centro seselių suaukotas lėšas.

Kražių skerdynių 100-sioms metinėms paminėti spalio 2-3 d.d. įvyko specialūs renginiai, jungiant ir vieno iš 1863 m. sukilimo vadų kun. A. Mackevičiaus mirties metines. Aplan-kyta pastarojo gimtinė – Morkių kaimas, kur Telšių vyskupas Ant. Vaičius pašventino koplytstulpį. Vakare įvyko Lietuvos katalikų mokslo akademijos surengta konferencija. Ją atidarė lituanistas J. Girdžiūnas. Pranešimus apie Kražių skerdynes, 1863 m. sukilimą ir kun. A. Mackevičių skaitė A. Damuševičius, G. Kuckailienė, E. Vidmantas, K. Misius, V. Vėbra. Mišias aukoję vyskupai A. Vaičius, J. Matulaitis, J. Zemaitytis ir grupė kunigų. Pamokslą sakė mons. A. Svarinskas.

Kražių skerdynių aukoms atminti pašventintas paminklas. Iškilmeje kalbėjo Telšių kunigų seminarijos rektorius mons. K. Gasčiūnas, seimo pirm. Č. Jursėnas, kultūros ministerio pav. V. Balčiūnas, seimo narys G. Vagnorius, skerdynių ainiš Č. Liaugminas, Kražių klebonas kun. S. Anužis, Kražių kankinio kun. Rimkaus sesuo K. Rimkutė, paminklo autorius

skulptorius R. Midvikis. Giedojo P. Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras.

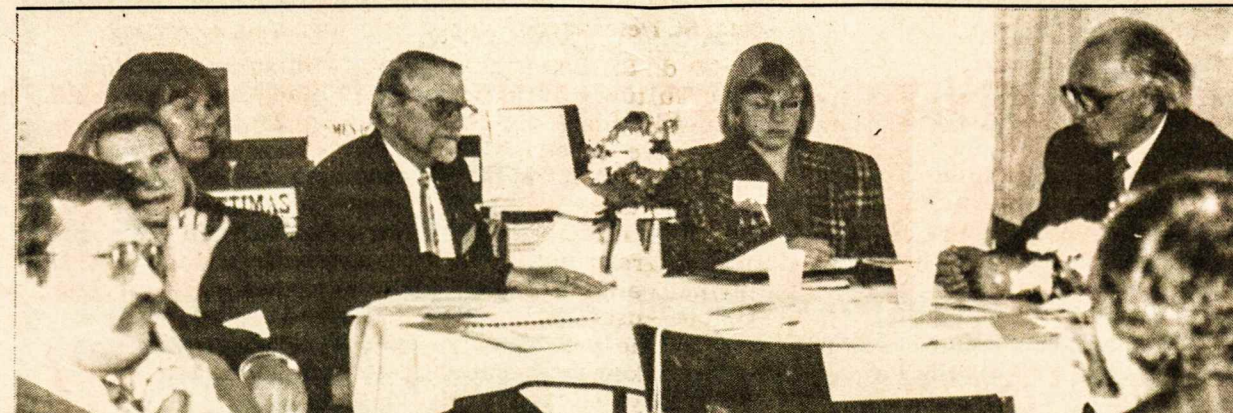
Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, lankydamas Latviją, paliko įsidėmėtiną minčių. Katalikų Bendrijos socialinė doktrina nesanti kapitalizmo pakaitalas ir "nesiekia būti trečiuoju keliu tarp komunizmo ir kapitalizmo". Smerkdamas socializmą, ji išlaikanti atstumą ir kapitalizmo ideologijos atžvilgiu. Marksizmo pretenzijos anais laikais buvusios "realios ir svarios". Tačiau siūlomas sprendimas buvęs pasmerktas žlugti. Tariamose gerovės vandan atskiri individai būvę naikinami. "Šios tragiškos Dievo neigimo patirties ateityje niekada nevalia užmiršti". Pabrėžė taipgi dialogo būtinybę tarp Katalikų Bendrijos ir kultūros. Stebuklingu būdu išsigeibę iš kruvinos tragedijos, gyvename pereinamame laikotarpyje, "pasizyminčiame absurdiškais konfliktais ir tūkstantiais prieštaravimų". Katalikų Bendrija norinti prisidėti "prie teisingos ir etniniais kriterijais pagrįstos socialinės tvarkos sukūrimo".

Popiežius Jonas-Paulius II pareiškė norą aplankyti Rusiją ir Ukrainą. Prisiminęs savo viešnagę Baltijos kraštuose, nebegalėjo nepaminti Kryžių kalno, į kurį lietuviai nešė "savo nesukaiciuojamas kančias ir skausmus didelių ir mažų kryžių forma".

Latvių Katalikų Bendrijai didžiausias pavojus esąs sektų įsiveržimas į Baltijos kraštus, pareiškė Rygos arkivyskupas Janis Pujats. Tačiau tikėjimas gyvas, apie 50% katalikų reguliariai dalyvauja Mišiose. Rygos arkivyskupijoje studiuoja 45 klierikai. Jėzuitai, dominikonai ir kapucinai vėl pradeda organizuotis.

Pirmoji Rusijos katalikų kunigų seminarija atidaryta Maskvoje rugsėjo 1 d. Rektoriumi paskirtas Veronos vyskupijos kunigas mons. Bernardo Antonini, kuris jau daug metų gyvena Maskvoje, vadovaudamas katalikų akademijai "Šv. Tomas Akvinietis". Mokslo metai pradėti su 11 seminaristų. Doko profesoriai iš Italijos, Vokietijos, JAV, Prancūzijos, Lenkijos ir Gudijos.

(Žinios iš leidinio "Katalikų bažnyčia Lietuvoje")

KLB krašto valdyba su JAV LB pirm. V. MACIUNU (kairėje), Toliau J. ADOMONYTĖ, L. MARCINKUTĖ, A. VAIČIŪNAS – pirm., J. KURAITĖ-LASIENĖ ir J. KRIŠTOLAITIS

Nuotr. V. Zubrickienės

KLB XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavimo prezidentas. Iš kairės: V. PIEČAITIS, A. RATAVIČIENĖ, GR. PETRAUSKIENĖ, D. CHAINAUSKIENĖ ir ST. KERAS

Nuotr. V. Zubrickienės

Lietuvybei ir Lietuvai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nuoširdžios paramos valdyba sulaukė.

Finansai ir švietimas

Finansiniai pranešimai buvo pateikti buhalterio B. Nymman, palikto sekančių metų darbui, ir įžd. J. Adamonytės. Revizijos komisijos pranešimas padarytas K. Deksnio, pastabos pasiaiškintos ir finansiniai dokumentai patvirtinti. Mažėjant aukoms, bendruomenė turėjo \$11,016 deficitą.

Švietimo komisijos pirm. G. Paulionienė pranešė, kad užbaigtas ir išleistas lietuviškai-angliškai akademinių lygio kultūros-švietimo suvažiavimo leidinys "2001-ji ir mes" redaguotas ir į anglų kalbą išverstas R. Jonaitienės su Č. Senkevičium ir A. Karkiene. Taipgi išleisti Kanados lituanistinių mokyklų metraštis ir vyresniems mokiniams "Seimos genealogijos sąsiuvinis". Pagaminta vazdajuostė "Mūsų pastogėje", filmuota Lietuvoje pagal duotas gaires. Ji bus išdalinta visoms lit. mokykloms, kaip nauja vaizdinė mokyimo priemonė.

KLB krašto valdybos švietimo k-jos pirm. GIEDRA PAULIONIENĖ kalba XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime

Nuotr. V. Zubrickienės

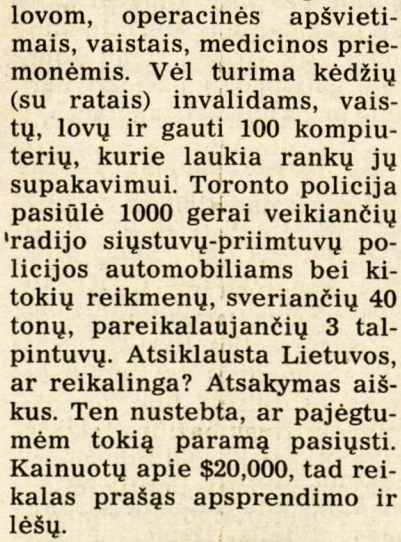
Buvo koordinuoti Lietuvos kultūros-švietimo ministerijos atstovų susitikimai su Kanados "Community" kolegijoms. Toliau tęsiamas "Canadian Baltic Educator partnership" projektas, vertingas švietimui Lietuvoje, pareikalausįs darbo ir koordinacijos su Kultūros-Švietimo ministerija. Kanadoje turime 6 lietuviškas mokyklas: Montrealyje (25 mok.), Otavioje (11), Londone (240), Hamiltone (60), Toronte (32) ir Kalgaryje (13). Toronte ir Hamiltone veikia aukšt. lituanistiniai kursai su atitinkamai 40 ir 15 mokinių. Be to, Hamiltone veikia vasaros mokykla su 20 mokinių. Minėta, kad aukų rinkėjų surinkta Vasario 16 gimnazijai, Vokietijoje, kurioje šiuo metu nėra nė vieno mokinio iš Kanados. Per vienerius metus išsiųsta \$21,344.41. Tuo tarpu, net graudu, kad vietinėmis lit. mokykloms lėšų stinga. Liūdoka ir mokinių skaičiui mažėjant,

ypač Montrealyje ir Otavoje, kur kyla rūpestis ir patalpų reikalu kitais metais.

Priežastimis laikomas jaunų šeimų skaičiaus sumažėjimas, nesugebėjimas bendruomenėi ar mokyklai prisitraukti mišrių šeimų ir/ar šeimų nedalyvavimas lietuviškos bendruomenės veikloje. Jauni tėvai įsitraukia į profesinius darbus, mokslus, brangina savo laisvalaikį, aplamai paveikti šio krašto aplinkos, ir (kas diskutuotina suvažiavime) nusivylę bendruomenės, parapijų, kultūrinių ir švietimo organizacijų veikla (arba neveikla) ar vadovais. Praeitame suvažiavime numatyta nauja švietimo programa nebuvo parengta, nes nebuvo mokytojo 1. turinio galimybės surinkti tinkamą medžiagą arba išversti į lietuvių kalbą, 2. kuris suprastų, kaip pritaikyti mokiniams, kurie vidutiniškai ar visai nemoka lietuviškai, 3. kuris būtų pasiūlytas šiam tikslui ar turėtų laiko, nekalbant apie lėšas tokiams projektui. Gi tokį asmenį radus, iš kur lėšos? Pati paskutinė nauja švietimo programa buvo parengta a.a. A. Rinkūno 1957 m.

Pagalba Lietuvai

Humanitarinės pagalbos Lietuvai veiklos pranešimą vietoje negalėjusios dalyvauti V. Gačionytės padarė A. Vaičiūnas. Gegužės 22 d. išsiųstas talpintuvus su ligoninės lovomis, operacinės apšvietimo, vaistais, medicinos priemonėmis. Vėl turima kėdžių (su ralais) invalidams, vaistų, lovų ir gauti 100 kompiuterių, kurie laukia rankų jų supakavimui. Toronto policija pasiūlė 1000 gerai veikiančių "radiojo siųstuvų-priimtuvų" policijos automobiliams bei kitokių reikmenų, sveriančių 40 tonų, pareikalaujančių 3 talpintuvų. Atsilausta Lietuvos, ar reikalinga? Atsakymas aiškus. Ten nustepta, ar pajėgtumėm tokią paramą pasiūsti. Kainuotų apie \$20,000, tad reikalas prašas apsprendimo ir lėšų.

LINDA MARCINKUTĖ, trečiosios kartos lietuvaitė, KLB krašto valdybos kultūros k-jos pirmininkė kalba XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime

Nuotr. V. Zubrickienės

Ar pajėgsime?

Kultūros komisijos vadove nesenai pakviesta L. Marcinkutė, trečios kartos Kanados lietuvaitė, priminė, kad buvo permaži laiko išvystyti kultūrinę veiklą, nes "trunka laiko sudaryti komisiją, suruošti planą ir jį mėginti įgyvendinti". Ji mano, kad visa, kas kultūrinėje srity nuveikta per pastaruosius dešimtmečius, reikia laikyti Kanados lietuvių kultūros aukso amžiumi, nes "būta daug energijos, talentų ir svarbiausia – daug besidominčios visuomenės, nesunkiai patenkinamos". Kartu su noru palaikyti savitą kultūrą, ją perduodant čia savo augančiam jaunimui "siejosi ir politiniai siekliai, kurie vis daugiau skatino lietuvių burtis ir dirbti".

Atstaus Lietuvos nepriklausomybę, "išmušti iš pusiausvyros, ieškome naujos krypties. Dar blogiau, tapome abejingi ir prarandame patikėjimą, ar pajėgsime išlaikyti kaip savitas kultūrinis vienetas Kanados katilė, kas jau pastebima imant planuoti K. Lietuvių dienas".

Paminėta visuomenės dėmesio patraukimo svarba ir kultūrinis susitelkimasis, orientavimasis ne vien tik į jaunąją kartą, bet su neišskyrimo rūpestiu dėmesio kreipimas į gana gausias mišrias šeimas. Stengiantis palaikyti lietuvišką kultūrinę veiklą vis sunkėjančiose veiklos sąlygose, "reikia atviriau ir nuoširdiau ieškoti naujų būdų, vadovų ir talentų, drąsinant ir kviečiant į darbą visus, kurie noro imtytis ir noro išpareigoti... pozityviai sverdami šiandienės sąlygas ir pajėgas, kad... džiaugtumės savo kultūra ir didžiutumeis savo kilme".

Veiklos linkmė

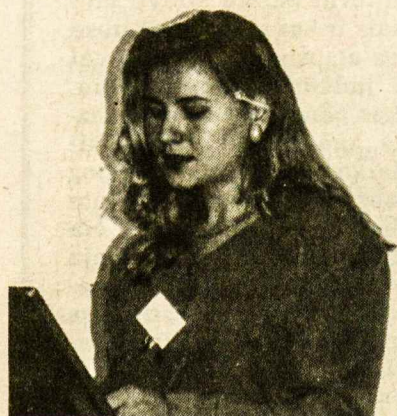
Vicepirmininkė J. Kuraitė-Lasienė plačiai pristatė visuomeninių reikalų raidą. Pirmasis valdybos kadencijos metais daug naujų darbų, rūpesčių. Mažiau visuomenės mato administracinius sunkumus. Netekta patyrusios D. Deksnytės, 6 metus energingai dirbusios KLB raštineje, krizės centre. Džiaugiamasi naujos raštinės vedėjos L. Našlėnės ryžtingu darbu kuo geriau, greičiau ir pigiau KLB raštinės reikalus tvarkant. Rasta finansinė būklė ir Vasario 16 programa sumažėjusios aukos pareikalavo ir toliau reikalauja išlaidų mažinimo. Dėl to su apgailestavimu nutarta uždaryti valdžios (reikalų su parlamentarais) "lobijizmo" raštinę Otavoje, vestą V. Čiuplinskio, 1993 m. rugpjūčio 21 d. Ten atlikti darbai ir reikalai buvo mums labai svarbūs.

KLB keisdama savo veiklos kryptį, ieškodama naujo kelio, turės spręsti kokios priemonės pagal turimas lėšas, bus reikalingos atlikti būtiniausiems darbams. Nepaprastai daug dėmesio pareikalavo finansiniai reikalai. Dėl to valdyba nutarė nuosekliai vykdyti revizorius (auditoriaus) nurodymus, kad nebūtų sunkumų ateityje. Vadovautais PLB visuomeninėmis gairėmis, išleistomis po ypatingų įvykių Lietuvoje. Pagal tai ir darbai buvo atlikti ar neatlikti. PLB (tuo pačiu ir KLB) "nesieja sąsėjų nei su kokia viena politine partija, grupe ar judėjimu, ideja, pasaulėžiūra ar religija". Laikomasi objektyviai, stebint kas vyksta Lietuvoje ir dirbant su PLB ir JAV LB.

Aplamai, šios valdybos visuomeninė veikla minėta spaudoje. Reikės naujai iš-

koti ir rasti būdų tinkamai įtaigoti Kanados parlamentarus, nes "Baltiečių vakaro" formatas jau atgyvenęs. Naujai išrinkta Kanados fed. vyriausybė pareikalaus naujų ryšių, iš naujo aiškinimosi, pakartojimo jau atliktų pastangų visose srityse. Čia Hamiltono apylinkė gali tecti retos progos ir atsakomybė ryšiuose su premjero J. Chretien pavaduotoja S. Copps. Plačiau buvo paaiškintas KLB su TV 26 Lietuvoje susijęs reikalas.

Rūpestis Vasario 16 proga aukų kritimu ir jų tinkamu rinkimu kyla prieš akis ir reikalauja naujų planavimo darbų. Rotacine tvarka kas antri metai pirmininkavimo Baltiečių federacijai uždavinys nuo 1994 m. sausio tenka KLB-nei. Iš naujo pradendant ryšius su naujairinkta Kanados vyriausybe, apylinkės prašomos nurodyti, kurie jų parlamentariai galėtų būti mums ar Lietuvos reikalauose pagalbūs. PLB pradėjo "poravimą" išeivijos apylinkių su miestais Lietuvoje – 4 JAV-se ir 1 Australijoje jau suporuotos. Bus iškoma tai atlikti Kanadoje su tuo besidominčiom apylinkėmis. Per antrus ir trečius valdybos kadencijos metus bus stiprinami ryšiai su apylinkėmis.

KLB XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime pranešimą daro KLJS-gos pirm. ONA STANEVIČIŪTĖ

Nuotr. V. Zubrickienės

Jaunimas

Kanados lietuvių sporto apygardos pranešimo, nedalyvaujant jos atstovui E. Stravinskui, nebuvo. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė O. Stanevičiūtė išvardino įvairią veiklą, statuto darbus, paramą Lietuvos našlaičiams, ryšius su baltiečių jaunimu, tik įvykusį suvažiavimą Toronte ir, Lietuvai išsilaisvinus, besikeičiančius tikslus. Pareikštas K. Lietuvių dienų pasigedimas ir siūloma KLJS-gos parama apylinkės valdybai, apsiimančiai vėl surengti KL dienas. Buvo prašyta visų apylinkių jaunimo sąrašų ir raginama domėtis PLJS rengiamu VIII jaunimo kongresu, kuriame Kanados lietuvių jaunimui atstovauti galėtų 20 jaunuolių. Pateikti planai 1993-94 m. veiklai.

Kiti pranešimai

Pagalbos Lietuvai vajuas pranešimas padarytas J. Krištolaicio ir papildytas raštu vajuas pirm. V. Biretos. Vajus buvęs "sėkmingiausias ne tik Kanadoje, bet ir visoje išeivijos veikloje", su palyginamai mažu aukotojų skaičiumi Kanadoje, per trumpą laiką sutelkęs daugiau kaip milijoną dolerių Lietuvai. Būdamas dalimi KLB valdybos veiklos, vajuas buvo taipgi Kanados valdžios priežiūroje ir kontroliuojamas.

J. Adamonis, garbės teismo narių vardu, su "ramybės ir santarpiškos bendruomenėje", pranešė – jokių skundų ar bylų nebūta. Šiuo užsibaigė KLB pareigūnų pranešimai, bet tęsėsi kitų institucijų, apylinkių ir specialūs pranešimai.

Kanados Lietuvių fondo pranešimas perduotas prieš tai kartu su sveikinimu; o Tautos fondo atstovui nedalyvaujant, jo pranešimo nebuvo. R. Mažeikaitė davė entuziastingą ir išsamų Kanados lietuvių muziejaus-archyvo pranešimą ir finansinę ataskaitą. Raštu pateiktų apylinkių pranešimų papildymai padaryti Otavos ir Delhi apylinkių.

Buv. PLB atstovas Lietuvoje P. Lukoševičius paaikšino 1992 m. rugsėjo 15 d. Lietuvoje atidarytos PLB atstovybės aplinkybes ir tikslus. 1994 m. Lietuvoje rengiamas Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės išeivijos meninės dalies komiteto pirm. J. Karasiejus džiaugėsi Kanados lietuviams tekusia va-

Lietuvos gen. garbės konsulas Kanadai HARIS LAPAS sveikina KLB XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavimo dalyvius

Nuotr. V. Zubrickienės

dovavimo atsakomybe ir garbe. Rengiantis atstovauti išeivijai, susijusių išlaidų nemaža, lėšų maža. Reikalautas ankstyvas, palyginant mažas, registracinis mokestis padėjo nustatyti tikrai apsisprendusius dalyvauti. Visad būnant gands, prašė į apylinkes parvežti teisingas žinias ir vykstančius paremti moralškai ir finansiskai. PLJS valdybos narės I. Balseytės pranešimo, jai sergant, nebuvo. Pranešimų diskusijos nukeltos į popietinę suvažiavimo darbų dalį.

Diskusijos

Specialioje popietinėje dalyje, pirmininkaujant A. Ratavičienei, buvo svarstomas ir priimtas KLB statuto mažas pakeitimas, įvedant buvusios krašto valdybos pirmininkus tarybos garbės nariais, be balsavimo teisės. Sekė pranešimų diskusijos, kuriose bendrai pabrėžtos mažųjų kolonijų problemos, veiklų jaunųjų, išvykusių studijuoti ar gyventi iš tėvų gyvenamos apylinkės, nedalyvavimas vietinės apylinkės gyvenime. Pagaidauta testai "Lithuanian Update" leidimą, informacinę įstaigą Otavoje uždaryti. Mąstyta, kur eina pinigai ir kokius vaisius neša visose srityse, ne vien Vasario 16 gimnazijos atžvilgiu, kuri pasidarė privati gimnazija moksleiviams iš Lietuvos. Išeivijos jaunimas lavintis lituanistikoje gali vykti Lietuvoje.

Atgaivintos Kanados lietuvių dienos, jei ne apylinkių, tai krašto valdybos pastangomis. Pastebimas menkas supratimas kuriam tikslui kuris fondas – aukos nekart nueina kluskeliais aukojusiam nesiorientuojant, neatskiriant KL fondo, Tautos fondo, JAV, Lietuvių fondo ir kitų.

Pirmumas išeivijai

Gyvas diskusijas tema "Kanados lietuvių bendruomenės ateitis" pravedė vicepirm. J. Kuraitė-Lasienė, pakviėdama pasisakyti kuria kryptimi, pagal pirmumą Bendruomenė turėtų savo veiklą vesti: paramos Lietuvai ar išeivijoje lietuviybės išlaikymui, kai abu tikslai svarbūs. Dauguma pasisakė už lietuviybės, jos institucijų ir veiklos išlaikymo svarbą Kanados lietuvių bendruomenėje, nes joms silpstant, silps ir pasibaigs betkokia parama-pagalba Lietuvai. Daug paramos buvo, yra ir bus teikiama privačiai.

Buvo nuomonių, kad gali atrodyti, jog "nepatriotiškai elgiames, skirdami pirmumą išeivijai lietuviybės išlaikymui", bet konkrečiai jau matyti jaunų Kanados lietuvių stoka metinio suvažiavimo svarstybose. Ypatingai mažosios apylinkės priejusios prie SOS padėties lietuviybės palaikymo reikaluose. Pvz. Edmontone net valdyboje pagalbelgė kitataučiai ir daugiau kaip pusė jau nekalba lietuviškai. Jie jaučiasi izoliuoti, nėra jokių tautinių, meninių, kultūrinių lietuviškų ryšių. Nėra lėšų nei iš savės, nei iš kitur tokiems projektams. Domėtasi emigracija iš Lietuvos, tikint, kad ji galėtų palengvinti padėtį – ar lietuviai ja nesidomi, ar Lietuva neišleidžia, Kanadai neturint kvotos varžų, kaip JAV-se. Minėti atvykusių imigrantų Kanadon kitokie požiūriai, nesidomėjimas bendruomene, jos reikalais.

Apsivartyti ir priimti sesijos nutarimai bus suredaguoti ir paskelbti spaudoje. Kitais metais 3-sios sesijos suvažiavimas vyks Hamiltone. Padėka išreikšta gėlėmis A. Stepaitienei už nuoširdžią talką suvažiavimo metu. Sesija uždaryta Tautos himnu.

MIELAM BROLIUI

A+A BRONIUI AUŠROTUI

iškeliavus amžinybėn,

VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir žmoną SIGITĄ, jų šeimą bei gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Ona Jakimavičienė Alvina ir Vladas Ramanauskai
Regina Bražukienė Salomėja ir Jonas Andriuliai
Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A+A

broliui BRONIUI AUŠROTUI

mirus Floridoje,

mielą VYTAUTĄ AUŠROTĄ, jo šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame –

G. Balčiūnienė A. Mikšienė
J. Pacevičienė G. ir D. Sakai
A. ir S. Pacevičiai

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Politiniai dabarties vingiai

Susitiko su ambasadoriais

ELTOS pranešimu, lapkričio 25 d. prezidentas A. Brazauskas susitiko su Europos sąjungos ir NATO narių ambasadoriais, paskirtais Lietuvoje. Susitikime dalyvavo D. Britanijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Danijos, JAV, Norvegijos ir Turkijos diplomatai.

A. Brazauskas pritarė NATO šalių pastangoms išplėsti saugumo zoną visiemis Europos kraštais ir palankiai vertino JAV pasiūlymą "partnerystė vardan taikos". Tokie pasiūlymai atitinka Lietuvos poziciją ir jos interesus.

Prezidentas informavo ambasadorius apie Lietuvos poziciją, perduotą NATO generaliniam sekretoriui M. Woerner per Lietuvos gynybos ministrą L. Linkevičių, besilankantį Briuselyje. Jis taip pat supažindino ambasadorius su savo laiško tekstu NATO sekretoriui ir pastarojo atsakymu, kuriame pabrėžiama, kad "vykstantys NATO adaptacijos procesai turi tikslą sukurti tokią jungtinę saugumo erdvę, kuria galėtų būti tvirčiau garantuotos visų Europos valstybių, įskaitant Lietuvą, saugumas bei teritorinis vientisumas".

NATO sekretorius užtikrino Lietuvos prezidentą, kad į jo pareikštus argumentus bus atsižvelgta artėjančiame NATO viršūnių susitikime. Su ambasadoriais buvo gvildefenda ir Rusijos karinė doktrina.

Nemato pavojo

Seimo opozicijos vadovas V. Landsbergis, kaip skelbia ELTA, lapkričio 22 d. spaudos konferencijoje išreiškė susirūpinimą ryškėjantais naujais Rusijos ekspansionistinės politikos bruožais. Tai labiausiai pastebima neseniai paskelbtoje Rusijos karinėje doktrinoje. Joje numatoma panaudoti jėgą, ginant Rusijos piliečių teises kaimyniniuose kraštuose.

V. Landsbergis apgailestavo, kad Lietuvos vyriausybė iki šiol nepareikšė oficialaus po-

žiūrio į šį pavojingą ne tik Lietuvos, bet ir kitų šalių saugumui dokumentą. Lietuvos vyriausybė, atvirksčiai, siekianti suartėti su didžiuoju Rytų kaimynu. Dažnai esą tai daroma už seimo nugaros. V. Landsbergis kritikavo susitarimus dėl karinio tranzito į Kaliningrado sritį per Lietuvos teritoriją. Tai galėtų susieti kariniu atžvilgiu Lietuvą su Rusija ir palaidoti viltis įsijungti į Vakarų bendrą saugumo sistemą.

Lietuva rizikuoja

Vyriausybės rūmuose, spaudos konferencijoje, ministeris pirm. A. Šleževičius atsakė į kritikų klausimus dėl pasirašytų sutarčių su Rusija.

Pasak premjero, derybose dalyvavo Seimo užsienio reikalų komitetas, visos sutartys buvo rengiamos abiejų šalių delegacijose, dalyvaujant visoms politinėms partijoms, todėl dabar sakyti, kad sutartimai slapti, yra mažiausiai neįtikėtina.

Premjeras tik spaudos konferencijoje sužinojęs apie ambasadoriaus C. Stankevičiaus nuomonę, kad Lietuva rizikuoja tapti Rusijos tranzito šaliu. Pavojinga įsileisti Rusijos kapitalą kaip akcininkus, nes vieną rytą galima bus pamatyti kaimyninės šalies kariuomenės kareivius, stovinčius prie energetikos pastatų.

Į tai A. Šleževičius atsakė: "pono Stankevičiaus, kaip ambasadoriaus, pozicija yra unikali, leidžia sau laisvai traktuoti ir komentuoti. Mums reikėtų ryžtingesnių veiksmų tokių pareigūnų atžvilgiu, bet negalima tęsti tokios politikos, kokia buvo vykdoma valdžioje buvusiu kitaminių atžvilgiu".

Dėl pirmalaikių seimo rinkimų

Pirmalaikiai seimo rinkimai, pasak seimo pirmininko pavaduotojo J. Bernatono, neišspręs krašto ekonominių ir socialinių problemų. Jie reikalingi ne Lietuvai, bet rinkimuose pralaimėjusioms politinėms jėgoms.

Seimas dirbs iki 1996 m. rudens, kaip numatyta Res-

publikos konstitucijoje. Tai būtina šalies pastovumui – pažymėjo J. Bernatonis. Dabartinis seimas turės išspręsti ekonominės krizės problemą, atgaivinti sugriautą ūkį, pasiekti, kad visuomenė nebūtų per daug politizuota, padėti pagrindus visuomenės santarvei.

Prieš J. Bernatonių konferencijoje kalbėjo V. Landsbergis. Jis sakė, kad pirmalaikiai rinkimai įgalintų patikrinti dabartinės valdžios vykdomą politiką. Jo nuomone, rinkimai galėtų būti surengti, susitarus visoms politinėms jėgoms.

Pagalba mokykloms

Lietuvių katalikų religinės šalpos pranešimu, šiuo metu yra vykdomas vajus sūtelkti mokyklos priemones Lietuvos katalikų mokykloms ir vaikų darželiams.

Lietuvio jau veikia 11 katalikiškų pradžios ir vidurinių mokyklų bei vaikų darželių. Pastoviai visame krašte planuojamos ir steigiamos naujos mokyklos bei nauji darželiai.

Bet šių švietimo institucijų materialiniai poreikiai yra dideli. Trūksta minimaliausio inventoriaus, reikia ir didelių patvarkymų. Skiriamos valstybinės lėšos nėra pakankamos. Jų užtenka tik būtiniausiems reikalams.

Tose mokyklose trūksta prastiausių reikmenų – vaizdinių mokyklos priemonių, sportinio inventoriaus, spalvavimo pieštukų, darželiams vaikų žaislų ir pan.

Religinė šalpa, susipažinusi su katalikiškų mokyklų būkle, nutarė praveisti vajų tarp Amerikos katalikų mokyklų, sūtelkti nors dalį reikmenų ir pradžiuginti Lietuvos mokinius, pakelti jų mokykloje lygį.

Turintys ryšių su mokyklomis savo apylinkėse, prašomi prisidėti prie šio vajeus. Informacijos ir kitais reikalais kreiptis į Lietuvos katalikų religinę šalpą tel. (718) 647-2434.

Vajus užsibaigęs ateinančių metų sausio 15 d. Surinktos gėrybės bus pasiųstos į Lietuvą. Jų išdalinimu Vilniuje rūpinsis LKR šalpos atstovė Rebecca Martin kartu su Lietuvos katalikiškų mokyklų draugija.

Mirė Latvijos diplomatas

Dr. Anatol Dinbergs, 82 metų amžiaus, diplomatinę tarnybą pradėjo 1932 m., 1992 m. išėjo į pensiją, pasitraukdamas iš Latvijos ambasados rūsio pareigų, mirė lapkričio 9 d. savo namuose Vašingtone, D.C.

Dr. Dinbergs į JAV atvyko 1937 m., kur Niujorke buvo paskirtas Latvijos konsulo pargoms. Nuo 1941 m., kai Latvija buvo okupuota Sov. Sąjungos, Vašingtone darbovo Latvijos ambasadoje. 1971 m. Vašingtone tapo Latvijos pasiuntiniu.

1991 m. rugsėjo 17 d., kai buvo atstatyta Latvijos nepriklausomybė, tapo pirmuoju savo krašto ambasadoriumi JAV-se. Tai istorinis įvykis, nes anksčiau Vašingtone veikė tik Latvijos misija ar atstovybė.

Nuo 1988 m. dr. Dinbergs glaudžiai darbavosi su Latvijos nepriklausomybės kovotojais iki buvo atkovota laisvė.

Dr. A. Dinbergs teisės studijas Rygoje vainikavo magistro laipsniu, o nuo 1943 iki 1946 m. politinius mokslus studijavo Georgetown universitete, įsigydamas šių mokslų daktaro laipsnį.

Lietuvos centro partijų vadovai 1993 m. lapkričio 14 d. Detrote susitiko su JAV LB veikėjais. Iš kairės: STASYS KAŠAUSKAS – laikraščio "Atgimimas" vyr. redaktorius; EGIDIJUS BICKAUSKAS – seimo vicepirmininkas ir kovos su nusikaltimais k-jos pirm.; JONAS URBONAS – LB Detrote apylinkės valdybos vicepirm. ir svečias iš Lietuvos globojęs VALDAS ADAMKUS – JAV 5-tojo regiono gamtosaugos viršininkas

Estai St. Peterburge

Spalio 23 d. St. Peterburge įvyko Estų kultūros draugijos metinis susirinkimas. St. Peterburgo mieste gyvena 5,000 estų, dar 2,500 gyvena jo apylinkėse. Pati draugija buvo įsteigta 1992 metais. Estai Rusijoje toli gražu neturi savo kultūrinei veiklai tokių sąlygų, kokias rusai turi Estijoje. Pvz. Taline yra 32 rusų mokyklos, trys komercinės bei technikos mokyklos, taip pat aukštesnioji mokykla Narvos mieste.

Po 60 metų viena estų mokykla buvo įsteigta St. Peterburge. Toje mokykloje yra mokoma estų kalba ir istorija. Iki 1917 metų St. Peterburge buvo septynios estų mokyklos, dvi parapijos su savo šventovėmis, biblioteka. Šios institucijos turėjo ir savo pastatus. Bet šiuo metu estai St. Peterburge neturi savo šventovės, neturi bet kokių patalpų savo veiklai išvystyti. Tuo tarpu vien Taline yra šešios rusų šventovės.

St. Peterburgo miesto pareigūnai suranda įvairių priežasčių negrąžinti estams kadaise priklausiančių pastatų. O tokių pastatų yra septyni, estų pinigais pastatyti.

Estijos kultūros draugija mano, kad tik Estijos valdžia gali padėti ką nors atgauti iš rusų. Tuo tarpu Rusijos valdžia garsiai kalba apie rusų mažumos diskriminaciją Estijoje.

Vizitas Briuselyje

Lietuvos krašto apsaugos ministras L. Linkevičius, grįžęs iš NATO būstinės Briuselyje, lapkričio 25 d. spaudos konferencijoje pareiškė: "Briuselyje nebuvo nė vieno neigiamo atsakymo".

Per dvi dienas įvykė 17 susitikimų su NATO vadovais ir karininkais. Labiausiai buvo pabrėžiama Lietuvos saugumo samprata ir karinės doktrinos kūrimo bei praktinio vykdymo svarba.

Pasak ministerio, NATO vadovai visiškai suprato Lietuvos susirūpinimą dėl militarizuotos Karaliaučiaus srities. Tai esanti ne tik Lietuvos, bet ir visų Baltijos kraštų saugumo problema. Aptartos galimybės Lietuvos kariškiams mokyti anglų kalbos, nuolatiniam darbui pasiųsti į NATO ginkluotųjų pajėgų štabą Lietuvos ar Baltijos valstybių atstovą.

Spaudos leidėjų draugija

Lapkričio 24 d. Vilniuje įvyko Lietuvos periodinės spaudos leidėjų draugijos (asociacijos) steigiamasis suvažiavimas. Jame dalyvavo beveik 70 krašto spaudos leidėjų ar jų įgaliotų atstovų, kurie patvirtino naujosios organizacijos įstatus ir išsirinko vadovybę. Draugijos pirmininku išrinktas savitrašio "Kalba Vilnius" vyriausio redaktoriaus pavaduotojas Rimantas Šukys, vicepirmininkais tapo – "Lietuvos aidas" vyr. redaktorius Saulius Stoma ir "Tiesos" vyr. redaktorius Domas Šniukas.

Organizacijos tikslas – ginti ekonomines ir politines spaudos teises. Joje susivienijo skirtingų pažiūrų laikraščiai. Sakoma, kad jie galėtų būti pavyzdžiu ir politikams.

Lietuvos periodinės spaudos leidėjų draugijoje, kaip skelbia ELTA, nėra didžiausio krašto dienraščio "Lietuvos ryto" ir "Respublikos" leidėjų.

Spaudos kontrolės valdybos duomenimis, šiuo metu Lietuvoje leidžiami 437 laikraščiai, 219 žurnalų, įregistruota 600 leidyklų.

Galima nusavinti

K. Miulenberg, žinovas iš JAV, mano, kad Lietuvos konstitucijos 23 straipsnis, įteisinti nuosavybės neliečiamumą, netaikytinas tais atvejais, kai nuosavybė įgyjama neteisėtai. Tokia nuosavybė turi būti nusavinta, bet tam reikalingas teisinis mechanizmas. Jis palaiko socialdemokratų frakcijos seime iniciatyvą, kad atitinkami įstatymai būtų priimti.

JAV neperseniausiai priimtas įstatymas dėl neteisėtų būdų įgyto turto konfiskavimo padėjo daug efektyviau kovoti su organizuotu nusikalstamumu. Vien užpėrnai pagal šį įstatymą iš nusikaltėlių atimta 700 mil. dolerių vertės turto. Šios lėšos buvo atiduotos teisėsaugos institucijoms.

K. Miulenberg paminėjo, kad kiekvieną didesnę kaip \$10,000 vertės susitarimą JAV-se privaloma pranešti vyriausybės institucijoms. Amerikos patyrimas, pasak Miulenbergą, galėtų būti pritaikytas ir Lietuvai.

Moterų sekcija

Lapkričio 20 d. Vilniuje įvyko Lietuvos krikščionių demokratų partijos moterų sekcijos steigiamoji konferencija. Joje dalyvavo 103 delegatės iš 29 partijos skyrių, įsisteigusių įvairiuose Lietuvos miestuose ir rajonuose. Sekcijos tikslas – žadinti absoliučiai lygiateisio žmogaus sąmoningumą, keliant moters reikšmę ir atsakomybę.

J. Andr.

Talka Lietuvai

Vytas Čuplinskas iš Toronto nuo rugsėjo mėnesio galo iki gruodžio vidurio darbuojasi Lietuvoje su jaunimu. Vytas sėkmingai baigė daugiau kaip trejų metų darbą Kanados Lietuvių bendruomenės įstaigoje Otavoje, įsigydamas naudingos patirties Lietuvai.

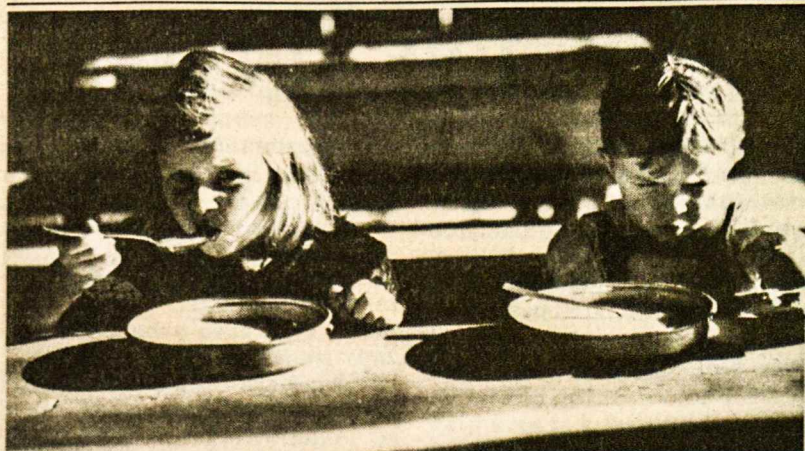
Savo iniciatyva, pagal Kanados federacinės valdžios tautos programą Centrinei ir Rytų Europai, Vytas paruošė programą "Partners in Progress". Ši programa įgalina atskirus asmenis vykdyti labai specifinius ir konkrečius trumpalaikius projektus. Programa tinka visokiai privačiai iniciatyvai.

Informaciją teikia Christine Campbell, Project Officer, Baltic Republics, Bureau of Assistance to Central and Eastern Europe, External Affairs, Canada, tel. (613) 943-2425.

Per šią programą teikiama pinigai lėktuvo bilietui nusipirkti, asmeninėms išlaidoms padengti, o taip pat ir technikai įsigyti. Technika paliekama tame krašte, kuriame darbuojamasi.

Lietuvoje Vytas dirba demokratijos vystymo srityje. Pagrindinis dėmesys – skatinti jaunimą dalyvauti savo valstybės stiprinimo darbuose. Įvairiuose Lietuvos rajonuose jis vadovauja jaunimo diskusijoms, kur išsiaiškinama, ką reikiama būti piliečiu demokratinėje valstybėje, kaip priėti prie valdžios bei įvairių institucijų ir joms pateikti savo rūpimus klausimus. Taip pat supažindinama su finansų teikimo pagrindais ir informacijos organizavimu. Jį globoja ir jam padeda Tėvynės sąjungos jaunimo padalinys.

Gabija

Neparagavęs skonio nežinosi. Mažieji stovyklautojai Lietuvoje prie pietų stalo. Nuotr. K. Daugėlos

Lietuvinama jūrininkystė

Pasirodė nauja specialaus pobūdžio ir aiškios paskirties knygelė "Jūriniai įvardai" (terminai). Ją paruošė R. Nakas ir B. Stundžia. Pastarasis apie tai rašo:

"Pirmasis autorius jūrų ltn. R. Nakas mokėsi Prancūzijos jūrų karo mokykloje. Su juo kartu mokėsi ir V. Lapas, brolis Lietuvos konsulo Toronte. R. Nakas, būdamas karininku mokomajame karo laive, 1939-1940 m. paruošė žodynelį, kuris, užėjus okupacijoms, nebuvo atspausdintas. Autorius, perėjęs vokiečių ir rusų kalėjimus, mirė, nesulaukęs nė 50 metų.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, perėmus iš sovietų imperijos prekybos ir žvejybos laivyną bei kuriantis karo laivynui, reikėjo skubėti, kad lietuviai atgautų savo vietą, nes ten vyrauja rusakalbiai, kurių laivyne yra apie 80%. Suradus žodyną, reikėjo jį perredaguoti, daug ką nereikalingo ir atgyvenusio išleisti, pridėti mūsų pajūrio žvejų naudotus terminus, kpt. P. A. Mažeikos pasiūlytus, išrinktus iš inž. L. Balsio rašinių apie laivų statybą, ir taip pat eilę verstų naujadarų. Būtinai buvo įvesti ir angliškų terminus, nes anglų kalba yra tarptautinė jūriname susisiekiame. Atspausdinta 1000 egzempliorių ir nemokamai Lietuvoje išdalinta laivynams, Vandenų transporto ir žvejybos departamentams, jachtklubams ir jūrų skautams.

Žodyną kukliomis suaukoto-

Jūrinės knygos fondą parėmė:

\$200 – Toronto Lietuvių pensininkų klubas; \$100 – Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka"; \$30 – V. Zelenis, Reseda, CA, JAV; \$20 – A. Raulinaitis, Burbank, CA, JAV.

Visiems mūsų pastangas paremsiems dėkoju – H. Stepaits, išdininikas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** savoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**, (kuria jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plius **\$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namus tuo pačiu adresu iki 50 kg \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums (namus

MAGIC BOX ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prieinamos lėktuvų bilietų kainos į Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti
POLIMEX

Toronto: 141 Roncevalles Ave., tel. 537-791.
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683.
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

PADĖKA

1993 metų rugsėjo 16 dieną mirė

**AŲA
ANTANAS AULINSKAS**

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už maldas laidotuvių namuose, atnašautas Mišias kartu su klebonu kun. K. Kaknevičiumi iš Londono ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems draugams bei pažįstamiems, gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose, užjautusiems mus žodžiu, raštu, Mišiomis, gėlėmis, gausiu palydėjimu mūsų tėvelio jo paskutinėje žemiškojo kelionėje į lietuviškas Šv. Jono kapines Anapilyje.

Dėkojame ponioms už pyragus, J. Gurklienei už pietų paruošimą.

Visiems nuoširdus ačiū –

dukros – Regina Aulinskaitė ir
Virginia Street su šeima

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KONSULINIS PUNKTAS KAUNE

Lenkijos generalinis konsulas Vilniuje turi savo konsulinį punktą Kaune. Jame lankytojų dukart per mėnesį priima iš Vilniaus atvykę konsulato darbuotojai. Punkto paslaugomis norima stiprinti ekonominius, kultūrinius ir kitų sričių ryšius.

"GAUDEAMUS" UTENOJE

Akcinė bendrovė "Utenos alus" pradėjo gaminti lietuvišką šviesų ir stiprų alų "Gaudeamus". Pasak įmonės gamybos vadovo Arūno Lubio, "Gaudeamus" turėtų tapti viena populiariausių alaus rūšių. Dabar populiariausias uteniškų alus yra "Bočiai". Jam tenka daugiau kaip pusę visos alaus gamybos. Vėlyvą rudenį ir žiemą didesnę paklausą turi "Baltijos" ir "Porterio" alaus rūšys. Alaus gamyba Utenoje šiemet gerokai didesnę kaip pernai. Akcinė "Utenos alus" bendrovė dabar kasdien pagamina apie 13.000 dekalitru įvairių rūšių alaus ir apie 2.500 dekalitru nealkoholinių gėrimų.

KRYŽIAI MEDININKUOSE

Vilniaus muitinės Medininkų poste jau atidengtas paminklas 1991 m. liepos 31 paryčiais vagonyje nužudytiems septyniems muitininkams. Įspūdingą paminklą sukūrė architektai Algimantas Šarauskas ir Rimantas Buivydas. Tas jų kūrinys – vagonyje primenantis granitinis sarkofagas su septyniais marmuriniais kryžiais ir iškaltomis žuvusiųjų pavardėmis. Paminklą pašventino Vilniaus vysk. Juozas Tunaitis. Apie tragišką jaunų vyrų mirtį, lig šiol nusirastus jų žudikus kalbėjo vidaus reikalų ministeris Romas Vaitekūnas, Lietuvos muitinės departamento direktorius Vitalijus Gerzonas, Laveriškių muitinės posto viršininkas Rimantas Kazakevičius ir Lietuvos seimo pirm. Česlovas Juršėnas. Orkestras sugrojo Lietuvos himną, keliomis dainomis iškilmėn įsijungė vidaus reikalų ministerijos vyrų choras "Sakalas". Žuvusiųjų artimieji bei iškilmės dalyviai prie paminklo padėjo gėlių, uždegė žvakes.

NEGRĮŽUSIŲ KARIŲ MOTINOS

Lapkričio mėnesiais demonstracijas prie Lietuvos seimo rūmų surengia 1991 m. lapkričio 16 d. įsteigta Lietuvos kareivių motinų sąjunga su savo vadove Birute Kairiene. Motinos prašo Lietuvos seimą priimti įstatymą, užtikrinantį papildomas socialines garantijas asmenims ir jų šeimų nariams, kurie buvo pašaukti atlikti būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje 1945-91 m., ten neteko sveikatos, žuvo ar mirė. Šiame įstatyme, su protestuojančių būdėjimu susieta demonstracija buvo pradėta Vilniaus arkikatedroje kun. Kęstučio Latožos atnašautomis Mišiomis, skirtomis Lietuvos sūnams, negrįžusiems iš sovietinės armijos. Apie demonstraciją "Lietuvos ryto" atstovė Inga Liutkevičienė rašo: "Nepriklausomybės aikštėje protesto akcijos dalyviai užsidedę žvakes prie pačių atsinešto amžiną atmintį

simbolizuojančio vainiko. Žuvusieji, jų jau mirę tėvai buvo pagerbti tylos minute. Tokių minučių, norint pagerbti kiekvieną žuvusįjį atskirai, reikėtų, kaip apskaičiavo sūnų netekusios motinos, 1.205. Tiek jaunų vyrų žuvo arba buvo nužudyti sovietinėje armijoje pokario metais. Iš jų 137 nužudyti kankinant, 129 nušauti, 22 sudegę, 14 nudurti, 7 dingę be žinios, dviem nukapotos galvos kirviu. Devynios motinos neteko net dviejų sūnų, išleistų į karinę tarnybą. Dar 830 jaunuolių iš privalomosios tarnybos grįžo sužeisti, be sveikatos. Iš jų 337 yra pirmos grupės invalidai, beveik tiek pat – antros grupės invalidai. Šiuos gal dar negalutinius duomenis žurnaliste I. Liutkevičienė gavo iš Lietuvos kareivių motinų sąjungos.

AFGANISTANO PAMESTINUKAI

Savo buitimi nepatenkinti ir pamestinukai dabar tapę sovietinio karo Afganistane veteranai. Susirinkę Klaipėdos "Kapolitilijos" klube, jie kalbėjo apie karo sulaušintus žmones, sudarytus likimus. Jų nesupranta klaipėdiečiai, bet jiems turėtų padėti jau antros laidos susilaukusi Zigma Stankaus atsiminimų knyga "Kaip tampama albinosais". Žurnaliste Aušra Pilaitienė, susitikusi su Afganistano karo veteranu Klaipėdoje pirm. Gediminu Peleckiu, "Lietuvos ryto" skaitytojams pasakojo: "Pasak jo, liūdniausia, kad iki šiol įstatymškai neapibrėžtas Afganistano karo dalyvių statusas, nors Lietuvoje yra 4.670 tokių žmonių (be maž 400 jų – klaipėdiečiai). Vyrų jaučiausi niekam nereikalingi, neretai net trukdą valdininkus su savo problemomis. Dešimt klaipėdiečių žuvo karo metu, keturi mirė jau grįžę į namus. Anais laikais už žuvusių giminės gavo 300 rublių kompensaciją – ir viskas. Grįžusieji turėjo šokių tokių lengvatų: pirmumo teisę gauti butą, nemokamai važinėti visuomeniniu transportu, nemokamus vaistus. Beliko tik vaistai, o dauguma sveikata jau yra praradę, kai kurie tapo invalidais. Butų dar neturi 70 karo dalyvių, jokios kitos lengvatų nenumatyta". Afganistano pamestinukai pagalbos taip pat ruošiasi prašyti Lietuvos seimo narius.

ARKLIŲ AUGINTOJAI

ELTA praneša Lietuvos arklių augintojų draugijos įsteigimą. Tai padaryta žemės ūkio ministerijoje įvykusiame arklių augintojų suvažiavime. Draugijos pirmininku buvo išrinktas akcinės bendrovės "Veisla" vadovas H. Martuzevičius. Lietuvos arklių augintojų draugija rūpinasi arklių veislininkystę, jų veislinių genų fondo išsaugojimu, tarptautinėmis arklių varžytinėmis. Lietuvos arklių veislininkystėje jaučiamas nuosmukis, atneštas sunkių arklių smulkėjimo. 1993 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje buvo beveik 80.000 darbinio arklių ir sportinių žirgų. Lietuva tada turėjo keturis valstybinius žirgynus. Beveik kiekvienam jos rajone arklius auginti pradėjo akcinės bendrovės ir ūkininkai.

V. Kst.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA: Iš kairės sėdi K. Oksas, V. Naudžius, pirm. G. J. Lazauskas, suvažiavimo reng. kom. pirm. M. Marcinkienė, dr. B. Motušienė, V. Jokubaitis, B. Skorubskienė; antroje eilėje – P. Butas, St. Briedis, ALTOs Čikagos skyriaus pirm. A. Repšienė, sekr. St. Dubauskas, V. Bildešas, K. Burba, A. Budreckas, St. Balzekas, jn. Trūksta: dr. V. Dargio, adv. S. Kuprio, E. Oželinienė, J. Gaizūčio, I. Blinstrubienė

Nuotr. J. Tamulaitis

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS Hamiltono skyrius savo metinę šventę turės gruodžio 12, sekmadienį. Mišios už mirusius nare bus atnašaujamos 10.30 v.r. Nare prašomos rinktis prieš Mišias parapijos salėje. Kas galite – pasiūskite tautiniais drabužiais.

Tuoju po Mišių parapijos salėje "Talkos" kredito kooperatyvo Hamiltone vedėjas Rimas Sakalas visuomenei paaiškina, kaip geriausiai jau dabar pradėti taupyti mokslapinių savo vaikams bei vaikaičiams. Po to Regina Chomanskaitė kalbės apie mokesčių atsiskaitymą su valdžia (Income tax). Ji dirba šioje srityje ir nurodys galimybes pasinaudoti įvairiomis valdžios įstaigomis. Abu kalbėtojai atsakinės ir į klausimus. Būsime pavašinti kava ir pyragais. Laukiame visų. Valdyba

LAIMĖS RATAS, rengiamas Medžiotojų-meškeriojų klubo Giedraitis valdybos, įvyks gruodžio 18, šeštadienį, 6.30 v.v. parapijos salėje. Įvairūs laimėjimai, kava ir užkandžiai. Visi kviečiami dalyvauti.

TRADICINIS ZUKIŲ balius numatytas 1994 m. balandžio 16, šeštadienį, Jaunimo centre. Vakaro meninės programos dalį sušauks atlikti Londono choras "Pašvaistė", kuriam vadovauja jaunos kartos muzikas. Klubu valdyba visus iš anksto kviečia į šį tradicinį pobūvį. Londono choras atvyks su visai nauja programa. J.P.

PAGERBDAMI MIRUSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukuoja – a.a. Petro Babino atminimui: \$25 – A. G. Grajauskai, L. E. Kleviai; \$20 – A. Garkūnas, M. H. Žilvyčiai, P. V. Šidlauskai, K. I. Repeškos, Ald. Gaillienė, S. Raudžiai, A. L. Pintuliai, J. K. Januškevičiai, P. Z. Sakalai, J. A. Skaisčiai, J. G. Krištolaičiai, A. Petraitienė, V. J. Svila; \$10 – S. Martuzėvičius, P. M. Šiuliai, A. Leščiūnaitė, P. S. Kanopai, A. Didžbalienė; a. a. Edvardo Galinio atminimui: \$20 – A. Petraitienė, Z. Čekauskas, P. E. Armonai, J. G. Krištolaičiai, L. E. Kleviai; \$10 – P. M. Šiuliai, P. S. Kanopai, J. A. Skaisčiai.

KLF dėkoja už aukas.

PADĖKA

Įvykus nelaimei, teko išbūti Šv. Juozapo ligoninėje keturias savaites. Per tą laiką turėjau labai daug lankytojų.

Nuosirdus ačiū jums visiems, kurie mane lankėte. Ačiū už maldas, dovanas, atvirukus su linkėjimais. Ypatingai dėkoju brolienei Genutei ir broliui Algiiui Grajauskams, kurie paėmė mane pas save iš ligoninės ir globėjo iki stipriėjau. Teatlygia Visagalis Dievas jums visiems, dėkingumu ir malda – Ant. Mikšienė

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gėrimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernarui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones ir Lietuva ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

VYSKUPO M. VALANČIAUS lituanistinė mokykla iškilmingai pažymėjo mokyklos mokslo metų pradžią ir praeitų metų užbaigimą spalio 24 d. Aušros Vartų parapijos šventovėje ir salėje. Mišias atnašavo kun. L. Januška, OFM. Iškilmingo akto iškilmėse, salėje vadovavo mokyklos vedėja O. Stanevičiūtė.

Iškilmėse dalyvavo kun. L. Januška, OFM, KLB švietimo komisijos pirm. G. Paulionienė, KLB Hamiltono apylinkės vicepirm. B. Mačys, "Talka" kredito kooperatyvo Hamiltono valdybos pirm. J. Stankus, KLK moterų dr. J. Chomanskaitė, mokyklos tėvų komiteto pirm. A. Čerškus ir lituanistinių kursų mokytojai Mindaugas Leknickas ir Vida Stanevičienė.

Šiose iškilmėse buvo įteikti pažymėjimai, dovanos ir užbaigimo plaketės: Julijai Enskaitytei, Martynui Grigėnui ir Vladui Keparui, baigusiems X-to skyriaus programą. Linkime daug sėkmės abiturientams tęsti savo mokymąsi.

Aukštesniųjų kursų mokiniai mokosi Šv. Marijos gimnazijoje antradieniais nuo 5 v.p.p. iki 8 v.v. Kursų mokytojai – Mindaugas Leknickas ir Vida Stanevičienė. Mokiniai gali įsigyti X, XI, ir net XIII skyriaus užskaitas.

Priešmokyklinio iki VIII skyriaus mokiniai, mokosi šeštadieniais nuo 9.30 v.r. iki 12.30 v.p.p. Šv. Juozapo mokykloje. Priešmokyklinio skyriaus mokytojas – Matas Stanevičius, ir II skyrių – Stasys Bakšys; III, IV ir V sk. Rūta Kamaitytė ir Loretta Mačytė; VI, VII ir VIII sk. Onutė Stanevičiūtė. Dainavimo mokytojos – Irena Čerškienė ir Rūta Valaitienė.

Pirmos Komunijos pamokos II-ro skyriaus mokiniams jau prasidėjo šėštadieniais. Dėl registracijos ir informacijos prašome skambinti Stasiui Bakšiui tel. 527-5563.

Spalio 9, šeštadienį, Algimantas Merkevičius, Robertas Rimas ir Petras Vaičiūnas aplankė mūsų mokinius. Tai Lietuvos džiuto čempionai, atskridę dalyvauti Pa-

saulio džiudo varžybose Copps Coliseum Hamiltone. Algimantas ir Robertas laimėjo VII-tą vietą. Jie pademonstravo džiudo techniką, o jų treneris Robertas Vaičiūnas paaiškino džiudo principus ir atsakinėjo į mokinių klausimus. Dėkojame jiems ir linkime sėkmės ateitį.

Tradicinė Kalėdų eglutė "Nuostabioji naktis" įvyks gruodžio 12, sekmadienį, 12 val. Jaunimo centro salėje. Kviečiame tėvelius, senelius, draugus ir visus parapijiečius atsilankyti ir pamatyti stebuklingą vaizdą, paruoštą mokytojų ir mokinių. Lauksime jūsų gausaus dalyvavimo.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems. Pasimatysime – 1994 m. sausio 8, šeštadienį. Loreta Mačytė

St. Catharines, Ont.

PRAEJO LABAI GRAŽI vasara, ir niekas per daug nesirguliavo. Dvasinis gyvenimas gana stiprus, todėl tikimės, kad taip ir toliau bus. Reikėtų neužmiršti, kad vienas, kitas mūsų tautiečių jau artėja prie 90 m. amžiaus ir dar nėra nemano pasiduoti. Atlieka visas savo bendruomenės bei tautinės parapijos nario pareigas ir dalyvauja visoje mūsų veikloje. Naujasis bendruomenės pirm. Jonas Dervaitis – tai bene patvariausias lietuvių veikėjas, ypač pasižymėdamas bendruomenės mokesčių bei aukų rinkime.

ISKILMINGOS PALMOS už a.a. SOFIJĄ ULBINIENĘ įvyko praeitą sekmadienį. Velionė buvo didelė viso mūsų Niagaros pusiasalio lietuvių veikėja, savo laiku vadovavusi gerai veikiančiai tautinių šokių grupei "Nemunas". Turėjo didelių gabumų ir kitiems mendo dalykams. Kilme – vilnietė. Su savo vyru Steponu anais nepriklausomybės laikais sudarė stiprą įėgą Rytų Lietuvoje. Išaigino gražią šeimą, tai jos gausios atžalos ir užėmė mūsų šventovę. Kor.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Mielą draugą, darbštų visuomenininką

JONĄ STANKŲ,

švenčiantį septyniolikosmetį gimtadienį, nuoširdžiai sveikiname ir ta proga siunčiame įnašą – \$480 KANADOS LIETUVIŲ FONDUI.

P. Z. Sakalai, V. J. Pilkauskai, A. E. Kybartai, St. P. Daliai, J. G. Krištolaičiai, P. S. Kanopai, R. L. Kontenai, J. A. Giedriai, E. Lengnikas, A. L. Pintuliai, S. Kuzmickai, P. V. Šidlauskai, J. A. Skaisčiai, A. Garkūnas, J. L. Stungevičiai, K. H. Žilvyčiai, J. E. Bajoraičiai, J. O. Petrūnai, S. O. Žvirbliai, L. J. Koperskiai, L. A. Pliueros, St. Panavienė, J. A. Giedrimai, J. R. Pleiniai.

KLF už aukas dėkoja.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santaukas 2.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 3.75%
1 m. term. indėlius 4.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 4.25%
3 m. term. indėlius 5.00%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.00%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 9.50%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Bostono apygardos apylinkių vadovų suvažiavimas 1993 m. spalio 17 d. įvyko Rhode Island valstijos Providence mieste, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Suvažiavimas pradėtas kun. Antano Švedo, MIC, atnašautomis Mišiomis. Su pagrindiniais veiklos darbais dalyviams supažindino LB Bostono apygardos valdybos pirm. Česlovas Mickūnas ir izd. Jonas Čerška. Pastarasis nusiskundė, kad apylinkės išdūti kenkia nepilnas solidarumo mokesčio surinkimas apylinkėse. Apygardos apylinkių pranešimus padarė jų valdybų pirmininkai: Bostono – Aidas Kupčinskas, Brocktono – Stasys Eiva, Cape Cod – Alfonsas Petrutis, Providence – Aldona Kairienė. Worcesterio apylinkės atstovas suvažiavime nedalyvavo, pranešimas nebuvo atsiųstas. Iš Kennebunkporto seniūnijos atsiųstą kun. Rafaelio Sakalio, OFM, pranešimą perskaitė apygardos valdybos sekr. Regina Petrutienė.

Iš apylinkių pranešimų paaiškėjo, kad LB seniūniją Kennebunkporte sudaro tik devyni lietuviai pranciškonai. Jų eiles buvo papildinė trylika iš Lietuvos atsiųstų jaunuolių pasiroditi kandidatams į pranciškonų ordiną. Ši grupė jau grįžo Lietuvon dirbti pastoracinio darbo. Pranciškonai Kretingos šventovėje už 82.000 dolerių nupirko elektroninius vargonus. LB Brocktono apylinkės sąrašuose įrašyta 260 narių, tačiau veiklon įsijungia tik apie 70. Narių skaičius padidėjo ir jų veikla sustiprėjo LB Cape Cod apylinkėje. 1974 m. ten buvo 15 narių, o dabar yra beveik pusantro šimto. Suvažiavime buvo klausiamas, kas dabar finansškai remia Lietuvos ambasada Vašingtone? Paliestį ir PLB ryšiai su JAV LB. Kai kurie suvažiavimo dalyviai norėjo žinoti – kas ir kam yra pavaldus bei atsakingas.

Čikagietis žurnalistas Edvardas Šulaitis 1993 m. spalio 15 d. savo šeimos ir bičiulių būrelyje atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Kartu buvo prisiminta ir spaudos darbo keturiasdešimt penkerių metų sukaitys, gerokai stipresnė jaunystės metais, kai jis rašydavo ir apie sportą. Sukaktuvininkas dabar daugiau laiko skiria visuomenei veiklai. Jis yra Kompozitoriaus Vlodo Jakubėno draugijos pirmininkas saviųveiklinio "Vaidilutis" teatro Čikagoje vicepirmininkas, Cicero "Atėities" sporto klubo vadovas.

Australija

Australijos lietuvių katalikų federacijos valdyba 1993 m. spalio 25 d. posėdyje aptarė Melbourne leidžiamo savaitraščio "Tėviškės aidai" problemas. Valdybos pirm. Edvardas Šidlauskas pakvietė buvusį ilgametį šio laikraščio red. kun. dr. Praną Dauknį malda prisiminti a.a. Kazimierą Mieladą, mirusį 1993 m. rugsėjo 25 d. Velionis nuo 1986 m. dirbo "TA" administratoriumi, o nuo 1989 m. sausio 1 d. kun. dr. P. Dauknį pakeitė redaktoriumi. Dabartinė "TA" redaktorė yra iš Lietuvos atvykusi dr. Aurelija Sadauskienė. Jis finansinėmis "TA" problemomis posėdžio dalyviams supažindino valdybos izd. Aleksandra Volkienė. Prenumeratos nepadengia šio savaitraščio leidymo išlaidų.

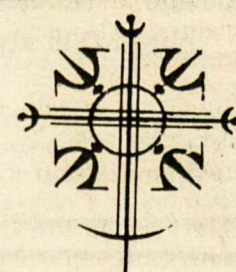
Lešoms telkti valdyba Lietuvių namuose per metus sekmadieniais surengia šešerius pietus. Jais rūpinasi renginių vadovai Juozas Keblys ir Antanas Jankevičius. Finansinė parama telkiama ir kitais būdais. Valdyba išleis ir "Tėviškės aidų" 1994 m. kalendorių. Problemas padidins tais metais Australijos pašto laikraščio persiuntimo pa-branginimas 20-23%.

Britanija

DBLS tarybos suvažiavime Wolverhamptone š. m. spalio 9 d. dalyvavo tarybos prezidento pirm. Kastytis Baublys su nariais, DBLS skyrių, skautų, jaunimo atstovai, Lietuvos ambasados I sekr. A. Misevičius ir keli svečiai iš Londono. Suvažiavimą įvadinio žodžiu pradėjo DBLS tarybos pirm. K. Baublys, primindamas, kad išeivijos lietuviai sekančią vasarą kviečiami pasinaudoti Lietuvoje organizuojama vaikų stovykla ir tradiciniais liutuanistikos kursais jaunimui. Apie lietuvių skautus Britanijoje kalbėjo Juozas Maslauskas, dėkodamas jų veiklą remiantiems DBLS skyriams, organizacijoms ir pavieniams tautiečiams, žurnalą "Lithuania" leidžiančiai Marijai Barėnienėi. DBL jaunimo sąjungos pirm. Elena Augaitytė supažindino su vietine lietuvių jaunimo veikla. Aštuntąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą aptarė Paulius Markevičius, jo organizatorius Britanijoje. Lietuvos ambasados I sekr. A. Misevičius pabrėžė, kad nuo sovietinės okupacijos pasitraukę lietuviai lengvai gali atgauti Lietuvos pilietybę, neprarasdami ir Britanijos pilietybės. Jiems galioja dvigubos pilietybės įstatymas, pripažįstamas ir Britanijos.

Prancūzija

Prancūzijos LB tarybos rinkimai korespondenciniu būdu buvo praversti 1993 m. birželio 6 d. Balsavo 129 PLB nariai, 11 balsavimo lapų pripažinta negaliojančiais. Balsų gavo ir tarybon buvo išrinkti: R. Bačkis – 100, P. Liutkus – 88, K. Paliulis – 88, J. Ch. Mončys – 63, U. Karvelis – 69, Ž. Klimas – 66, D. Kristopaitytė-Hermann – 60, J. Caspar – 59, R. Cahouet – 55, Ž. Mikšys – 53. 1993 m. liepos 1 d. įvykusiame išrinktųjų posėdyje PLB tarybos pirmininku buvo pasirinktas K. Paliulis, o valdybą sudarė: pirm. R. Bačkis, vicepirmininkas ir izdininkas P. Liutkus, vicepirmininkas ir generalinis atstovas J. Ch. Mončys, sekretorė R. Cahouet ir narė M. Rubackytė.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos – \$1.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Pristatysime siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefaksu patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išeivijoje spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumplikai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai (514) 366-8259
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). Į NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. **SULAUKAME** atlikti patarnavimus ir turėti būti išimti tolimiam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Turi patarnavimą pristatyti jūsų giminėn maisto siuntinius, sudarytus Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų. Jums atsiųsime Lietuvoje pasirašytą pakvitavimą. Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės.

ŠVENTINIS SIUNTINYS

Medus	1 kg	Apelsinai	2 kg
Dešra rūkyta	3 kg	Citrinos šviežios	500 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Kava pupelių	500 gr
Sūris oland	1 kg	Kava tirpstanti	200 gr
Sviestas	1 kg	Mielės	100 gr
Miltai	2 kg	Majonezas	400 gr
Kukurus	3 kg	Prieskoniai	200 gr
Ryžiai	2 kg	Šokoladas	500 gr
Sausainiai	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Kakava	1 kg	Aliejus saulėgrąžų	4 ltr.
Šokol. saldainiai	1 kg		
Razinos	1 kg		

Kaina (30.4 kg) \$123.00

ŽIŪRĖTI PAGRINDINI SKELBIMĄ 4 psl.

Dvejopų ginklų kariai

Kun. KAZIMIERAS AMBRASAS

Ateis Visų šventė, reiks mums išvažiuoti, Paliksim broliukus daineles dainuoti...

Taip kadaise dainuodavo rudenio p ir Lietuvos kariuomenę pašaukti vyrai, atsisveikindami su namiškiais, ypač su jaunesniais broliais, kurie likdavo namuose.

Mūsų gimtinėje prie Nemuno ir Baltijos, kaip neseniai rašė laikraščiai, šios privalomos pareigos atlikti šiemet buvo pašaukti 4.500 nuo 18 ligi 27 metų jaunuoliai. Keista ir kartu nepaprastai džiugu, kad poligonai ir kareivinės, keliai ir miškai, tiek metų girdėję svetimą kalbą šnekančius, slepiamos spalvos uniformomis apsirengusius karius, dabar išgirs lietuvišką dainą, lietuvišką kalbą, išvys savosios šalies pajėgiausią jaunimą.

Dainos ir kančios

Ak, toji lietuviška milinė! Ta lietuvių kareivių ir karininkų daili uniforma, nublizginti batai, sagos, eiklus žingsnis ir praeivių akis traukiąs žvilgsnis, ypač tada, kai jie darniai trenkia į gatvės grindinį, žengia išsirikiavę lygiomis gretomis, skambiai traukia: "Mes, Lietuvos kareivėliai, niekad nedejuojam, visad linksmi, visad greitai sau dainas dainuojam..."

Tačiau kai kieno atmintyje ne visada išlikęs toks gražius prisiminimus sukėliąs vaizdas. Ne vienam atmintin giliai įsirėžę grubia ranka plėšomi karininkų antpečiai, nuo krūtinės draskomi medaliai arba, kaip to į Priekaurės kalėjimą išvežto ir kameroje per tardymą nušauto generolo Ladygos kūnas, gulįs paslikas ant grindų. Daugelis pamena tuos laikus, kai viena valdžia būdavo nakčia, o kita – diena. Pameną, kai ne vieno miestelio gatvėse ir aikštėse, suguldyti eilėmis, šunų ir kačių apgraužtais, "liaudies gynėjų", vadinamų strības, šautuvų būoėmis sudaužytais ir batais nuspardytais veidais gulėjo lietuviškom, sudraskytom, krauju aptekusiom karinėm uniformom, neretai ir pusnuogiai išniekinti Lietuvos ereliai. Ne vieną jų su plyštancia iškausmo širdim, eidama pro šalį lietuvė moteris ar mergaitė neturėjo teisės paduoti sūnum, vyrui, sužadėtinui, nedrįso prisipažinti, ašaros nuo skruosto nubraukti, nes jos lauke tremtis, kalėjimas, bailsūs kankinimai...

Minėkime ne pragaistį...

Dabar visi sveikiname tuos, kurie stovi uniformuoti, su vėliava priekyje, buvusius ir esamus Lietuvos karius, kurių pirmtakas 1918 lapkričio 23 Vilniuje buvo išleistas pirmasis Lietuvos kariuomenei įsakymas, ir ši diena pradėta minėti kaip kariuomenės šventė. Taigi nuo tos dienos jau prabėgo 75 metai. Graži sukaktis, perpinta daugeliu minėjimų, bet dar daugiau skaudžių ir sielvartingų datų. Kai kurios jų giliais randais yra palikusios daugelio žmonių sąmonėje, o kai kurios dar ir šandien tebėra opios visos tautos širdyje... Tačiau, kaip tame poeto eilėraštyje: "Minėkim ne pragaistį, mirtį, kapus..."

"Be reikalo nepakelk..."

Kai Lietuvos kariuomenės baigusiems karo mokyklą kariūnams būdavo įteikiamas kardas, suteikiamas laipsnis, ta iškilminga proga išsirikiavusių draugų, hierarchijos ir valstybės atstovų akivaizdoje jaunajam karininkui būdavo tariami tokie reikšmingi žodžiai: "Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!"

Šie žodžiai šiandien tinka tiek karine uniforma vilkintiems, tiek ir mums visiems, nepaisant, ar jis būtų vyras, ar moteris. Juk mes visi esame vieno Karaliaus, Kristaus karaliaus, kurio šventę kasmet švenčiame, kariai. Prieš Jį visi mes esame lygūs, visi esame atsakingi tiek už save, tiek už savo šeimą. Atsakingi už savo dar varguose ir prieštaravimuose besimuistanciją tautą.

Visiems, kaip tiems prieš keliasdešimt metų Lietuvos karininkams, taip ir mums per Krikštą, per kurį mes tam-

pame vieno galingiausio Karaliaus sūnumis ir dukromis, Kristus kunigo lūpomis taria: "Imki šį baltą krikšto drabužį ir jo nesutepk..."

Tai nepaprastai svarbus įpareigojimas visam mūsų gyvenimui, tai garbinga kiekvieno mūsų pareiga. Šia pareiga mes galime džiaugtis, kad galingiausias valdovų Valdovas, išmintingiausias karalių Karalius mus padarė savo vaikais. Tačiau kiekvienas vaikas turi savo kilnius pareigas.

Jei kareivis ir karininkas tiek taikos metu, tiek ir mūsų valandomis turi gerbti ir saugoti savo uniformos garbę, tai ką kalbėti apie Kristaus Karaliaus karius, kuriuos Jis išleido žemėn kovoti su savo blogais palinkimais – apkalba, pykčiu, barmiais, nesaikingu. Kristus Karalius, taip mylėjęs mus kiekvieną, parodė savo didžiąją Meilę, Didžiausiąją Auką, kad mes visur: tiek namuose su savaisiais, tiek svetur su pažįstamais, giminėmis ar pirmąkart sutikimaisiais, be reikalo nepakeltume nei balso, nei kumščio, nei paleistume valion kitų nepažabotų savo geismų, kad nesulaužytume ištikimybės, kad laikytumės žodžio ar prie altoriaus priesaikos, duotos savo žmonai ar vyrui.

Kasdienybės kariai

Mes kiekvienas esame kariai, Kristaus Karaliaus kareiviai, moką su galingu valios, proto, savo gražių ir tvirtų lietuviškų tradicijų ginklų išlaikyti ne tik kas Dievo, mūsų Karaliaus įsakymą – nevok, nesakyk netiesos, nesivaikyk kitų dievų, gerbk ir prižiūrėk savo seną tėvą ir motiną, bet ir mylėk Dievą visa savo širdimi, visa siela, visu protu, o savo artimą kaip pats save.

Kiekvienas krikščionis – tai tvarkinga uniforma apsitaisęs karys, mokąs branginti ir mylėti savo gimtąją kalbą ir jos rūpestingai mokąs savo vaikus, kad nebūtų nutraukta toji šimtmečiais puoselėta ir mūsų protėvių nuo neatmenamų laikų išsaugota graži svetinigma, paprastumo, tėvynės meilės tradicija. Ji jaugusi į mūsų kraują su motinos loppine, su tuo ilgais rudens vakarais dūžgančio ratelio garsu ir krintančių lapų šlamesiu...

Tebūna mūsų gyvenimas tiek seimoje, tiek ir kiekvienoje

Dalis Kanados lietuvių jaunimo (KLJS) metiniame savo suvažiavime 1993 m. spalio 30 d. Toronto lietuvių namuose. Nuotr. M. Stanevičiaus

Jaunimas diskutuoja ir šoka

Į metinį KLJ sąjungos renginį 1993 m. spalio 30 d. Toronto lietuvių namuose susirinko maždaug 35 asmenys. Visiems buvo labai įdomu susitikti, nes mes daug ko gero esame atsiėkę. Šio susirinkimo metu daug laiko praleidome, kalbėdami, kaip pritraukti daugiau jaunimo į mūsų veiklą. Aišku, sunku prisijungti, jei kalbai angliškai arba silpnai lietuviškai. Nėra pritraukimo, ryšio, paraginimo. Jei jaunimas norėtų susipažinti, prisijungti ir dalyvauti lietuviškoj veikloj – tai vykkti į kongresą būtų geras pasirinkimas.

Po susirinkimo pradėjome ruošti šio vakaro šokus. Jie prasidėjo 8 v.v. Prisirinko labai daug jaunimo, pažįstamų ir svečių. Visiems buvo labai

bendruomenėje kaip sąžiningo, stropaus ir pavyzdingo kareivio tarnyba. Jai pasibaigus, dosniausias iš visų karalių, galingiausias iš visų valdovų ir teisingiausias iš visų prezidentų – Kristus Karalius – galės kiekvienam iš mūsų tarti: "Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldekite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę! Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavaldygdinote, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte, buvau keleviis, ir mane priglaudėte" (Mt 25,34-36).

Tad minėdami mūsų lietuviškos rikiuotės buvusių karo vyrų garbingą sukaktį, ištikimai visi kartu klausykim ir to Karaliaus, kurio pažadai visad buvo ir bus ištesėti, kuris nebijo nei rinkimų, nei santvarkų pasikeitimo. Jis – amžinas, didis ir nepraalenkiamas gerumu...

smagu. Šokių pabaigoje buvo renkamos geriausios šio vakaro kaukių aprangos. Padraugavę išėjome linksmi ir skirstėmės į namus.

KLJ sąjungos svarbiausias tikslas – *sujungti jaunimą, susipažinti, diskutuojant dabartinius įvykius pasaulyje bei pasilinksiminti*. Kongreso klausimais prašoma kreiptis: Aureliją Balaišytę tel. (416) 533-9880, pirm. Oną Stanevičiūtę tel. (905) 627-0624 arba vicepirm. Daivą Baršauskaitę tel. (416) 234-1389.

Kviečiame visą jaunimą gausiai dalyvauti Aštuntame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, kuris įvyks 1994 m. liepos 12-31 d.d. Lietuvoje ir Anglijoje.

Aurelija Balaišytė

Jau seniai laikas vėl atsiliepti – ačiū pasakyti už vis dar reguliariai ateinančius pas mane "Tėviškės žiburius". Dėkui! Dėkui! Jūsų laikraštis mano pats geriausias informatorius apie Tėviškės reikalus. Kad jis ir nesukubus – tai ne taip svarbu. Man svarbiau turinio kokybė. O aš geresnio nežinau! Ir vėl – nuoširdus ačiū!

O kodėl man neprisidėti? Jūs jau ne kartą mano straipsnelių ir eilėraščių esate išspausdinę. Ir už tai esu dėkingas. Todėl drįstu kuo nauju Jums prisistatyti.

Kitais metais gruodžio mėnesį suels 90 metų nuo daktaro Jurgio Zauerveino mirties Norvegijoje. O mane jau seniai jaudina jo gyvenimas ir jo darbai – už lietuvių bei Rytprūsio. Deja, nepasiekė anais laikais šis taurus žmogus savo tikslo, pralaimėjo. Bet ar iš tikrųjų. Manau, kad to darbo vaisiai, kurį tada dirbo, dar šiandieną noksta: gerbiame daktarui Basanavičiui nepavyko išleisti Zauerveino lietuviškų eilėraščių, tad aš juos Vilniaus universitete nusifotokopijavau. Daugelį jų išverčiau į dr. Zauerveino gimtąją vokiečių kalbą. Spausdinti knygelę vokiška leidykla Vilniuje (atleiskite, kad jie ten neturėjo tokio pat gero popieriaus, kaip mes vakaruose...).

"Sauerwein-Gedichte" ("Rūgšaus vyno eilėraščiai") memorioliniams metams išėjo. Knygelė buvo labai iškilmingai sutikta Vilniuje, "Vagos" knygyne. Ją pri-

statė prof. Kilius (Vilniaus universiteto vokiečių kalbos katedros vedėjas). Kalbėjo į gausiai susirinkusius (dieną prieš Vokietijos prezidento von Weizsaecker apsilankymą Lietuvoje). Dar daugiau: Vokietijos ambasadorius Reinhart Krause, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas p. Martinus, sekretorius p. Sventickas, prof. Domas Kaunas, rašytojas Jokūbas Skliutauskas (kuris knygoje rašo apie Zauerveino reikšmę) ir kiti. O beveik visi svarbūs laikraščiai Lietuvoje apie tos knygos pasirodymą šiltai pranešė ("Literatūra ir menas" 44/1993.X.30; "Atgimimas" 42/1993.X.27; "Gimtasas kraštas" 43/1993.X.28; "Lietuvos aidas" X.21; "Vakarinės naujienos" X.21; "Tiesa" X.22; "Respublika" X.22; "Lietuvos rytas" X.23). Prašyčiau, kad ir "Tėviškės žiburiai" atsilieptų.

Alfredas Franckaitis, Vokietija

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIS"

REDAKCIJAI

Gal pamenate, lankiausi jūsų redakcijoje, turėjau gerą progą susipažinti su puikiu jūsų kolektyvu. Norėčiau per jūsų laikraštį, pareikšti padėką man padėjusiems žmonėms.

Viešnageš Toronto metu buvau apstojęs pas Primą ir Bronių Saplius. Jie tėviškiai rūpinosi manimi, sudarė gerą kūrybos sąlygas. Jų dėka susipažinau su įdomiais žmonėmis, išėjvijos gyvenimo veikla, sužinojau daug mano kartai nežinomų istorinių faktų. Visa tai praplėtė mano akiratį, padėjo geriau suprasti, pajusti išėjvijos kultūros savitumą, istorinį reikšmingumą.

Noriu padėkoti ponui Kulniui, padėjusiam suorganizuoti jau antrąją mano vitražų darbų parodą Toronto lietuvių namuose.

Dėkoju visiems už parodytą dėmesį ir gerą širdį.

Rolandas Bulavas, dailininkas-vitražistas iš Lietuvos

SPAUDSTUVĖ
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Rašinio apie Vladą Būtėną papildas

Apie savo rašinį, pavadintą "Plačiašakis spaudos darbuotojas / Žurnalisto Vlado Būtėno septyniadesimtajam gimtadieniui" (žiūr. T.Ž. 1993.XI.9. – Nr. 45) noriu šį tą paaiškinti – truputį daugiau, negu aiškinta redakcijos priedašu, jį papildyti.

Vladą Būtėną-Ramojų, kelių dešimtmečių draugą ir kolegą, paskutinį kartą susitikau 1993 metų balandžio 18 Čikagos priemiestyje Berwyn, IL, operos "Norma" pastatymo proga. Ten, Morton vid. m-los vestibulyje, jis man atskleidė savo nelaime: turįs labai piktybinį pūsles vėžį, pradėti tyrimai, juos seksią dvi operacijos.

Birželio pradžioje atėjo jo laiškas, datuotas 1993.VI.1. Laiške pakartojo ką sakęs Morton m-loje, patvirtino operacijų datas. Voکہ radau ir du mašinraščio puslapius jo žurnalistinės biografijos. Laiške priminė, kad gruodžio 2 jam sueis 70 metų amžiaus ir prašė, naudojantis atsiųstais duomenimis, parašyti "straipsnį sukakties proga arba nekrologą" (svetimženkliuos jo žodžiais).

Po liepos 2 padarytos radiokijos operacijos jis nebeat-sigavo, o tolydžio vis labiau nyko. Laiškus jam rašiau buto adresu, kaip ir daugelis kitų draugų, kolegų, gerbėjų. Žmo-

na Dalia jam ligoninėje perskaitydavo. "Tėv. žiburiams" straipsnį parašęs, bet dar neišsiuntęs, spalio 22 ryte jam paskambinau į ligoninę. Išgirdau silpną, razignavusio sunkaus ligonio balsą. Pokalbis užtruko dvi ar tris minutes – mano guodžiančios tirados, jo kur ne kur paskiri žodžiai. Beliko viltis, kad gal kaip nors iki gruodžio antrosios išters, kaip nors tą aukštą 70-tą slenkstį peržengs. Deja, kaip visi jau žinome, Vladas Būtėnas-Ramojus iš žiaurių fizinių kančių buvo išvaduotas 1993 metų lapkričio 7-sios 21.30 val. Čikagos laiku. Lapkričio 12 d. jo kūną priglaudė Čikagos Šv. Kazimiero lietuvių kapinės.

Šiuo priedašu prie minėto straipsnio jaučiuosi išpildęs bičiuliui Vladui duotą pažadą. Išsėkis, Mielasis, po Lietuvos išievių sostinės dangum! **Alfonas Nakas**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie lietuvių namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
*Susitarus priima pacientus
ir vakarais*

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA
416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).
*Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.*

HOMELIFE **MARIJANA MCKINNON**
Realty One Ltd.
Patarnavimas, įsipareigojimas, patogumas
— Nemokamas namo įvertinimas
— Skoliname vaizdajuoste apie pirkimą ir pardavimą namų. Gauname smulkia informaciją, jei namo pirkimui vartojate savo RRSP, arba skubiai parduodant.
— Imigrantams informacija apie pirkimo paskolas.
Speciali pasiūla. Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą per mus pirkto naujo jūsų namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
Tel. (416) 763-5161
2261 Bloor St. W. Toronto, Ontario M6S 1N8

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
■ atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių ■ staliaus darbai ■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ prieplokės ■ garažai ■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila ■ rūšių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių įdėjimas ■ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius. **■ 16 metų patirtis**
■ **Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida**
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto. Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso	_____	_____
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite: **Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.** Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite

apylinkių numeriai: U.P.S.

416, 519, 705 1-800-668-7100

613, 514 1-800-465-2876

403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **\$7.50** už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **\$4.25** plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

A. a. rašytojas VYTAUTAS TAMULAITIS

Nutilo Svirplio Muzikanto daina

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Vienas po kito iškeliauja į anapus didieji kūrėjai, užaugę ir subrendę nepriklausomoje Lietuvoje. Giliai suleidę šaknis gimtosios žemės dirvonuose, jie kūrė mūsų kultūrą: formavo lietuvių kalbą, rašė literatūrą, piešė ir vaizdavo žmonių gyvenimą, siėdami jį su istorine tikrove. Be jų įnašo nebūtų buvus įmanoma tokia stipri dvasinė rezistencija pačiu nelaimingiausiu tautai laikotarpiu prieš sovietiškojo okupantą.

Drauge su bitele

1993 m. rugsėjo 22 d. Toronto visuomenė atsisveikino su vienu stipriausiu vaikų literatūros kūrėju Vytautu Tamulaičiu. Palaidotas gražioje Šv. Jono lietuvių kapinėse, Anapilyje, Missisaugoje, didelės skarotos egles prieglobstyje šalia savo brolio rašytojo Stasio Tamulaičio. Paliko žmoną Mariją Sinkevičiūtę-Tamulaitienę, dukrą Vidą Dailidienę ir sūnų Vytautą su šeimomis. Laidotuvių apeigų metu ant karsto gulinių gėlių puokštėje pasislėpė iš kažkur atskridusi bitelė. Nešėjai užvožė sunkų dangtį ir nuleido karstą į duobę. Taip drauge buvo palaidota bitelė, apie kurią rašytojas tiek daug su meile rašė.

Kūrybinis derlius

V. Tamulaitis gimė 1913 m.

sausio 17 d. Sutkiškių kaime, Šakių apskrityje gausioje šeimoje, kurioje užaugo tik keturi vaikai. Vytas buvo pats jauniausias. Baigęs Marijampolės marijonų gimnaziją, stoja į teisių fakultetą Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Studijuodamas nepalieka kūrybinio darbo, kurį buvo pradėjęs dar gimnazijoje, ir per dvi savaites naktimis parašo apysaką „Skrudėlytės Greitutes nutykiai“, už kurią gauna Lietuvos Raudonojo kryžiaus literatūros premiją („Vyties“ spaus-tuvė, 1935). Labai domisi ir gamtos mokslais, tačiau po metų, pašauktas atlikti karinės prievoles, Vytas (jis pats save taip vadino) stoja aspirantu į Vytauto Didžiojo Aukštąją karą mokyklą, kurią baigęs leitenanto laipsniu, tęsia tarnybą Ginklavimo valdyboje instruktoriumi. Lygiagrečiai dirba „Kariūno“ redakcijoje, rašo apysakas jaunimui: „Kiškio užrašai“ (1935), „Ateina pavasaris“ (1937), „Vytuko užrašai“ (1937), „Naktis ant Nemuno“ (1938), „Vieną kartą“ (1942).

1938 m. sukuria šeimą su marijampolietė Marija Sinkevičiūte, baigusia ketverių metų Aukštesniąją dailės darbų mokyklą Kaune. 1944 m. pasitraukia su šeima į Vakarų ir nuo 1948 m. gyvena Kanadoje, Toronte.

Išėjimoje pasirodo jo apysakų rinkinys „Sugrįžimas“ (1948), „Svirplio Muzikanto ke-

lionės“ (1960) ir eilė novelių periodikoje suaugusiems. Bendradarbiauja „Žvaigždutėje“, „Šaltinyje“, „Ateityje“, „Ateities spinduliuose“, „Žiburėlyje“, „Saulutėje“, „Kariūne“, „Eglutėje“, „Tėviškės žiburiuose“.

Jo novelė „Petrelis vėliava“ (Little Peter's Flag) yra išspausdinta pasaulio tautų antologijoje vaikams „Children Everywhere“ (1970). Joje mokinukas Petrelis sovietų okupacijos metu, rizikuodamas savo gyvybe, iškelia Lietuvos trispalvę pilies bokšte. Didelė apysaka iš bičių gyvenimo „Vasaros pasaka“ ir „Didysis medžio-tojas“ tebėra rankraščiuose paruošti spaudai.

Smulkusis pasaulis

Jeigu visi sutinka, kad rašyti vaikams reikia specialaus ypatingo talento, tai V. Tamulaitis buvo vienas iš didžiausių.

Šalia nostalgikų vaikystės prisiminimų, visa eilė pasakojimų yra sukurti apie smulkųjį gamtos pasaulį: skruzdės, bites, žiogelius. Vabalėliai suasmeninami, jiems suteikiamos žmogiškosios ypatybės, mąstysena. Daug humoro, linksmybių, šviesios nuotaikos. Tačiau, kad ir kaip idiliškai bevaizduotų savo gyvūnėlių pasaulį, V. Tamulaitis yra realistas. Jo veikėjus ištinka nelaimės, jiems daromos skriaudos, jie kenčia, kovoja, siekia.

Visa savo kūryba autorius stengiasi atsakyti jaunam skaitytojui į patį sunkiausią klausimą – žmogiškosios gyvenimo prasmės suvokimą. Kurį tik apysaką ar pasakojimą bepaimtum, po kasdieniniais įvykiais glūdi didelės idėjos, gilios mintys. Jo charakteriai – kas jie bebūtų – suvokia, kad norint įnešti į gyvenimą ką nors gero, reikia išeiti iš siauros asmeninės egzistencijos ribų; nusistatyti aukštesnį tikslą, nevengti sunkaus darbo, kančios, pasiaukojimo. Jie nuolatose atsiduria būklėse, kuriose vertimai rinktis tarp gėrio ir blogio. Blogis atstumiantis, paties gyvenimo baudžiamas. Geri charakteriai patrauklūs ir taip susilieja su vaiko pasauliu, kad jam nekyla jokia abejonė, kurį iš jų rinktis. Jaunas skaitytojas auklėjamas moraliai ne sausais abstrakčiais pamokymais, bet subtiliom užuominom, kurios žadina vaizduotę, leidžia išsilieti jausmams jam suprantamu būdu.

V. Tamulaitis – intuityvus psichologas. Jis supranta, kad vaiko galvojimas neapsiriboja nepagražintu įvykiu, bet skrajoja tarp realybės ir fantastiškojo pasaulio. Užtai ir jo pasakojimuose tikrovė ir fantazija subtiliai supintos ir įdomiai išbalansuotos. Neaiškina, kodėl veikėjas pasielgė vienai ar kitaip. Jo charakteris duotoje aplinkybėje taip padiktavo, kad kitaip nebuvo galima pasielgti.

Priešais mane dideliais žingsniais – nežinia nei iš kur – ateina aukšto ūgio ir asketišku veidu vienuolis.

Pasveikinu jį vokiškai, o jis atsako lotyniškai. Paskui, suspaudęs lūpas ir suraukęs žilstančius antakius, apžvelgia mane nuo galvos ligi kojų ir sako:

— Nonne lux divina direxit te ecce hic? – Ar ne dieviškoji šviesa čia tave atvedė? — Varpai, – sakau. – Išgirdau varpus ir atėjau.

— Žodį, Viešpaties žodį varpuose...

— Pradžioje buvo Žodis. — „Am Anfang war das Wort“, — sako Faustas.

— Ne, ne... Pradžioje buvo nuodėmė. Am Anfang war die Suende.

— Nuodėmė? — kiek nustemba ir tarsi ne visai su juo sutinku.

— Nuodėmė, nuodėmė, — kartoja jis. — Ji atskyrė dangų nuo žemės, o žmogų nuo Dievo. Ir Viešpaties Žodis – Verbum Domini, kurį tu išgirdai varpų skambėjime ir kuris tave čia atvedė, dėl sujungė dangų su žeme, o žmogų su Dievu. Nuodėminga žmogų, kurio siela ilgisi ir laukia to Žodžio ištirimo. Matau, ir tu to Dievo Žodžio ieškodamas čia atėjai. Einam.

— Kur?

— Pas tėvą Bonifacijų. Šiandien jis klausio išpažinėčių. — Ir nieko nelaukęs eina.

Tėvą Bonifacijų randame koplyčios prieangyje. Pastumia jis man kėdę ir pats atsi-

žmonių santykiai šilti, švelnūs. Įdomus ryšys su seneliais. Gerasis Vytuko senelis – šil-tas, jautrus, mylintis: kiekvienam įvykiui turi paaiškinimą, kiekvienai kliūčiai sprendimą; į jį visuomet galima kreiptis. Senutė auklė Kruopštė darbštumo, pasiaukojimo pavyzdys. Ji neša ant savo pečių viso skruzdėlių miesto jauniklių auginimo ir auklėjimo atsakomybę.

Sudvasinta gamta

Nuostabiai graži V. Tamulaičio Lietuvos gamta. Jos elementai nėra tik fonas ar priemonės situacijoms pailiustruoti, nuotakai išreikšti, bet esminė rašytojo vidaus pasaulio dalis, jo geriausia draugė. Glaudžiai suaugęs su ja nuo pat vaikystės, savo apysakose ją sudvasina, patiki jai slapčiausias mintis, svajones. Nemunas daugiau negu upė. Jis laisvės simbolis, lyg koks vieškelis, išvedas jauną svajotoją į platų pasaulį. Jis gerbia ir saugoja smulkiąsias gyvosios gamtos apraiskas, kurių kiti net nepastebi.

Šiandien, kada pažangos vardan beatodairiškai užteršia ir naikina oras, miškai, vanduo, V. Tamulaičio raštai įgyja ypatingos reikšmės gamtosaugos atžvilgiu. Išrikiuoti visų bibliotekų lentynose, jie turėtų būti privaloma skaitytba visoms mokykloms.

Meniniai rėmai

Tačiau visos auklėjamosios idėjos, visi nuotykių, gamtos vaizdavimas neturėtų tos reikšmės, jeigu nebūtų viskas įvilktas į meninius rėmus. Visų pirma ir svarbiausia – V. Tamulaičio apysakos yra meno kūriniai. Kaip ir visa gera literatūra, jie įgauna skirtingos reikšmės kiekvienam skaitytojui, tiek vaikui, tiek suaugusiam. Skaitai Tamulaitį ir nežina, kas labiausiai jame patinka: ar gamta, ar veikėjai, ar šiltas nuoširdus pasakojimo tonas, ar kilnios idėjos. Nežinia kas, bet pagauna ir praturtina.

Keli ryškūs bruožai

Paties V. Tamulaičio asmuo glaudžiai susijęs su jo kūryba. Užaugęs gražioje aplinkoje, jis visą gyvenimą išliko gražios dvasios žmogus. Išlaikyto, nuosaikaus elgesio, kuklus, draugiškas ir nepaprastai paslaugus, buvo visų mėgstamas. Reikia manyti, kad karo mokykla paliko jo charakteryje teigiamos įtakos. Patriotiškumas, meilė ir ilgesys Lietuvai dažnai iškilavo jo pasisakymuose. Nuolatinis žvalumas, pasitempimas, mokėjimas organizuoti darbą ir laiką buvo ryškūs ir jo gyvenime, ir kūryboje.

Be V. Tamulaičio įnašo ateinančios kartos neturėtų pilno vaizdo, kokia graži buvo nepriklausomybės laikų Lietuva, ir kaip verta kovoti už jos laisvę ir gerovę dabar.

A. a. DANUTĖ MAŠALAITYTĖ-ŠALTMIRIENĖ

Atidavė tylių darbų duoklę

A. a. Danutė Šaltmirienę amžinybėn palydėjęs

Nevienoda kiekvienam iš mūsų yra ši žemiškoji kelionė. Vieniems tenka būti valdais, žygiuoti visuomenės priešakyje, pasižymėti ryškiais visuomeniniais ar kūrybiniais darbais, būti žmonių pastebėti, įvertinti ir dažnai net pagerbti.

Bet tokių yra mažuma. Daugumą sudaro tie, kurie tyliai keliauja skirtingu keliu, bet savo pareigas šeimai, visuomenei, tautai, o per tai visai žmonijai atlieka su meile, nuoširdumu bei atsidėjimu. Jei tokių žmonių neturėtų visuomenė, jos egzistencija iš tikrųjų būtų skurdi. Tokių darbuotojų dėka klesti organizacijos, visuomeninės bei kultūrinės institucijos, tautinės

ir religinės bendruomenės. Tokiems žmonėms didžiausias atpildas – žinojimas, kad atlieka naudingą darbą, nelaukdami nei padėkų, nei įvertinimo.

Tokia buvo senesniai anapus iškeliausi a. a. Danutė Šaltmirienė-Mašalaitytė. Ji gimė 1928 m. laikinojoje Lietuvos sostinėje Kaune. Čia pradėjo ir pirmuosius mokslus M. Varnienės vadovaujamoje Montesori mokykloje. Pradžios mokslo vėliau tęsė šiaurinėje Žemaitijoje, Akmenėje. Gimnaziją pradėjo lankyti Mažeikiuose, vėliau mokėsi Alytuje ir brandos atestatą gėrais pažymiais įsigijo 1947 m. Liubeko lietuvių gimnazijoje Vokietijoje.

Kitais, 1948 metais, su tėvais ir sesute iš Vokietijos išvyko į Angliją. Iš jos pati viena nusprendė keliauti į Kanadą. Mėgo lietuvišką dainą, tai Toronte įsijungė į muz. Stasio Gailevičiaus vadovaujamą chorą „Varpas“, kuriame dainavo ilgus metus.

Toronte su Vladu Šaltmiru sukūrė šeimą. Išaugino dvi susipratusias lietuvaite dukras Gaile ir Mirgą. Augindama šeimą, velionė studijavo Toronto universitete, įsigydama bakalauro laipsnį.

Danutė Šaltmirienė didelę duoklę atidavė Toronto Mairomio mokyklai, joje auklėdama ir ugdydama išėjvijos lietuviukus. Ji tai darė iš gilių pareigos – jei kas aukojasi mano vaikui, sakdavo ji, – tai turiu rūpintis ir kitų vaikais. Dirbo daugiausia su žemesniais skyriais. Kas ją pažino, patyrė, kaip ji rūpestingai ir tvarkingai pasiruošdavo pamokoms. Ji mėgo savo auklėtinius, bet jiems nepataikavo, tačiau įvertino jų kiekvieną nuoširdžią pastangą. o šie ją gerbė ir mylėjo,

dažnai pavadindami ją „ma-ma“.

Velionė nuolat sielodavosi Lietuva, tačiau patriotiniai jausmai nenustelbė ir kitų tautybių įvertinimo. Kalbėjo apie galimybę persikelti gyventi į Lietuvą. Jos duktė Mirga Lietuvos atgimimo laikais išvyko į Lietuvą padėti savo tautiečiams. Ji darbavosi Aukščiausiojoje taryboje ir pergyveno visus žiauriuosius įvykius krašte. Mirga susituokė Vilniuje su Justu Dvarionu ir dabar darbuojasi Kanados ambasados įstaigoje Vilniuje.

Danutė Šaltmirienė atidžiai sekė ir domėjosi Kanados gyvenimo įvykiais, kurie vyko visame krašte, provincijoje ar atskirose vietovėse. Žinojo visų politikų pavardes, politinių partijų programas ir jų patikimumą.

Labai daug skaitė pasaulinės literatūros, ypač anglosaksų. Nepamiršo ir lietuvių periodikos ir išeinančių išėjvijoje, o vėliau Lietuvoje, leidinių. Charakteringa, veik niekada nežūrėjo televizijos.

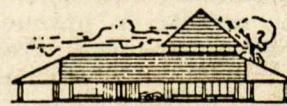
Labai stoiskai pergyveno savo didelę nelaimę – nepagydomą ligą. Rūpinosi, kad kuo mažiau kentėtų šeima. Ligoninėje prašė gydytojus, kad jie jos mylimiems artimiesiems nesakytų tikrovės. Dar mirties išvakarėse ji ramino šeimą, kad „viskas bus gerai“.

Velionė savo gyvenime buvo idealistė, nepaprastai kantri, miela ir besirūpinanti kitais. Ir savo didžiausią ligos nelaimės skausmą slėpė savo širdyje, nenorėdama įskaudinti kitų.

Mirė Princesės Margaritos ligoninėje lapkričio 13 d., palaidota lapkričio 17 d. iš Toronto Prisikėlimo šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje. Liko giliame liūdesy vyrai, dukros, giminės, artimieji, draugai bei bičiuliai ir visi, kurie pažinojo velionę.

Laidotuvėse, nors buvo šiurpi ir lietinga rudens diena, dalyvavo labai daug žmonių. J.A.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Už tavo nuodėmės

NOVELĖ

VACYS KAVALIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kasdien, jei tik gražus oras, traukiu į kalnus. Atsisėdu kur atsirėmęs nugara į uolą, žiūriu į saulėje blizgančias snieguotas viršūnes ir paskęstu savo mintyse ir praėjusių dienų vaizduose ir svajonėse. Dažnai sugrįžta praeitis – vaikystė ir jaunystė, virsdama mano būties gėlmėse realesnė už tikrovę. Matau save tėviškės laukuose ir pievose ir žydinčiame ir bitėmis dūžgiančiame pavasario sode, sėdintį po tankia šakota liepa. O vėliau ir mokykloje – pradinėje, gimnazijoje ir universitete.

Tos mano mintys ir tie prabėgusių dienų vaizdai – daiktai ir žmonės, jų veidai ir net ir jų žodžiai taip gyvai, giliai ir taip galingai įsiveržia į mano vidaus pasaulio plotus, kad kartais visiškai užmirštu išorinį pasaulį ir, atrodo, kad net nežinau nei kur aš esu, nei kaip tenai atsidūręs.

Sugrįžta ir šviesūs praeities momentai kalnuose. Kartais, kai užsimirštu, atrodo, kad ir vėl išgirsiu dainos apie pro mišką tekančios saulės ir tarnauti einančios našlaitės melodiją. Atsikelsiu, rodos, eisiu jos pastitkti – ir sutiksiu tą savo dalios edelveisą, su kurios žingsniais susiliejo ir mano žemės kelias.

Atsiskleidžia – ir jaučiu ir tarsi net ir matau – vėl sugrįžta šviesios mano praeities gyvenimo dienos, Einu, rodos, po pamokų namo. Ir matau – ant slenkščio stovi Ada, o prie jos Sigutė su Jonuku. Užsimerkiu – taip geriau matyti, ir išorinės aplinkos daiktai neužstoja sugrįžusių vaizdų. Ir bijau atsimerti. Atsimersiu – ir atsiskleis skaudai tuštuma, kurią jaučiu savo sieloje.

Vieną kartą taip sėdžiu paskenkęs praeities dienų vaizduose, žiūriu į Pragarą slėnį. Virš jo dideliu ratu sklendo erelis, ir jo šešelis vis prabėga ir per uolos pakraštį, ant kurios aš sėdžiu. Ir išgirstu – skamba varpai. Pradžioje manau – jų aidėjimas iškilo iš mano būties gelmių. Sugrįžo praeities sekmadienių varpai, kai vidurdienį jų šviesa nutviekdavo laukus ir pievas, kai tarsi maldai medžiai nuleisdavo savo šakas, o javai palenkėdavo savo varpas.

Leidžiuosi į slėnį. O varpai vis tebeskamba. Ir jaučiu – jų šviesa įsiveržia į mano sielą ir apima mane visą. Ir tarsi mane kas trauktų – einu ten, iš kur tas jų aidėjimas atbanguoja, vis garsėdamas ir šviesėdamas.

Prieinu – vienuolynas, paskenkęs didelių ir senų medžių šešėliuose. Įeinu – ir mane pasitinka „Angelus Domini“ – „Viešpaties angelas“ maldos žodžių aidėjimas gotikiniuose vienuolyno skliautuose.

Priešais mane dideliais žingsniais – nežinia nei iš kur – ateina aukšto ūgio ir asketišku veidu vienuolis.

Pasveikinu jį vokiškai, o jis atsako lotyniškai. Paskui, suspaudęs lūpas ir suraukęs žilstančius antakius, apžvelgia mane nuo galvos ligi kojų ir sako:

— Nonne lux divina direxit te ecce hic? – Ar ne dieviškoji šviesa čia tave atvedė? — Varpai, – sakau. – Išgirdau varpus ir atėjau.

— Žodį, Viešpaties žodį varpuose...

— Pradžioje buvo Žodis. — „Am Anfang war das Wort“, — sako Faustas.

— Ne, ne... Pradžioje buvo nuodėmė. Am Anfang war die Suende.

— Nuodėmė? — kiek nustemba ir tarsi ne visai su juo sutinku.

— Nuodėmė, nuodėmė, — kartoja jis. — Ji atskyrė dangų nuo žemės, o žmogų nuo Dievo. Ir Viešpaties Žodis – Verbum Domini, kurį tu išgirdai varpų skambėjime ir kuris tave čia atvedė, dėl sujungė dangų su žeme, o žmogų su Dievu. Nuodėminga žmogų, kurio siela ilgisi ir laukia to Žodžio ištirimo. Matau, ir tu to Dievo Žodžio ieškodamas čia atėjai. Einam.

— Kur?

— Pas tėvą Bonifacijų. Šiandien jis klausio išpažinėčių. — Ir nieko nelaukęs eina.

Tėvą Bonifacijų randame koplyčios prieangyje. Pastumia jis man kėdę ir pats atsi-

sėda. Paskui apsidairo ir žiūrėdamas man tiesiai į akis:

Kada buvai išpažinties?

— Gal jau bus kokie treji metai.

— O nuodėmių atleidimą ar gavai?

— Ne.

— Kodėl?

— Negaliu atleisti...

— Kam?

— Tiems, kurie sugriovė mano šeimos gyvenimą. Žmoną ir vaikus išvežė badui, kančiai ir mirčiai, – sakau ir viską, ką ką papasakojau po kelis kartus, papasakojau.

O jis alkūne atsisėmęs į kėdės atlošą ir delnu prisidengęs kaktą ir akis tyli ir klausio. Tik kai baigiu:

— O ar nekalbame kasdien, – pradeda jis vokiškai ir baigia lotyniškai, – „Und erlass uns was schuldig wir sind sicut et nos dimittibus debitoribus nostris“. – Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidiame savo kaltininkams.

— Negaliu, negaliu. Labai norėčiau, bet negaliu. Pamačiau savo vaikus, plėšiamus iš motinos rankų... Išgirstu juos kalenančius iš šalčio vos išdusiais dantukais ir mirstančius badu...

Už mano nuodėmės! Mano vaikai už mano nuodėmės!... Išsigastu. Ir negaliu susilaikyti – Visas drebu.

Mes nežinome ir niekad nežinosime, – sako jis su užuojauta ir gailėsčiu spindinčiu veidu, – kokius planus turi Visagalis amžinam mūsų sie-

los išganymui už nesuskaiciuojamas mūsų nuodėmes. – „Pro innumerabilibus peccatis nostris ad salutem in vitam aeternam“.

Aš tyliu. Tyli ir tėvas Bonifacijus. Tyla – dvasinė tyla – jaučiama ir visoje koplyčioje. Paskui jis atsikelia nuo kėdės, mane peržengia ir ištars „Vade in pace – „Eik ramybėje“, išeina iš koplyčios.

Išeinu ir aš. Lauke siaučia baisi sniego audra. Dangus maišosi su žeme. Ir beveik nieko nematyti. Vėtra staugia laukinio žvėries staugimu. Slėnio pušys ir egles, tarsi motinos raudaudamos savo vaikų, išsigandusios gailiai ošia, siūbuoja ir plūgosi į visas puses.

Toje būgoje pamatau ir savo vaikus. Išgirstu ir raudančią jų motiną. O laukiniame vėtros ušesyje – ir tėvo Bonifacijaus žodžius: „Pro peccatis tuis... Pro peccatis tuis...“

Paremkite „Tėviškės žiburius“ auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – „TZ“ leidėjai

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūsius
(rengimus, langus, duris
plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.)
NEMOKAMAS KAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

GINTARAS EXPRESS

Sveikiname su artėjančiomis šventėmis!

1968 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400 FAX (416) 604-9748
Darbo val.: pirm.-penkt. 10-19, šeštad. 10-16

Švenčių proga pradžinginkite artimuosius Lietuvoje.

Šventinis siuntinys
S1 - 30 kg - \$185

1. Rūkyta dešra 1 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
5. "Primo" makaronai 4.5 kg
6. Cukrus 4 kg
7. Miltai 4 kg
8. Sviestas 1 kg
9. Tirpi kava 100 gr
10. Maita kava "Amaretto" 230 gr
11. Kavos balintojas 450 gr
12. Angliškas šokoladas 400 gr
13. Delikates, obuolinis sūris 250 gr
14. Konservuoti ananasai 450 gr
15. Sausos mielės 3 pok.
16. Švieži bananai 2 pok.
17. Švieži apelsinai ar mandarinai 1 but.
18. Šampanas 1 but.
19. Agurkų vyniotinis 1 vnt.
20. Šakotis 2-2.5 kg

Šventinis siuntinys
S2 - 15 kg - \$105

1. Rūkyta dešra 1 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
5. "Primo" makaronai 2x900 gr
6. Cukrus 2 kg
7. Miltai 2 kg
8. Sviestas 1 kg
9. Maita kava "Amaretto" 230 gr
10. Kavos balintojas 450 gr
11. Angliškas šokoladas 200 gr
12. Delikates, obuolinis sūris 250 gr
13. Sausos mielės 3 pok.
14. Agurkų vyniotinis 1 vnt.

Šventinis siuntinys
S3 - 12 kg - \$79

1. Rūkyta dešra 1 kg
2. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
3. "Primo" makaronai 4.5 kg
4. Sviestas 1 kg
5. Cukrus 2 kg
6. Miltai 2 kg
7. Maita kava "Amaretto" 450 gr
8. Kavos balintojas 450 gr

* Galimi priedai prie siuntinių.
* Šventiniai siuntiniai jūsų artimiesiems bus pristatyti per 5-10 dienų.
* Užsakyti šventinius siuntinius galima iki gruodžio 18 d.

Siųskite siuntinius per mus. Visi jūsų siuntiniai siunčiami per GINTARĄ EXPRESS nemuituojami.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Laikiname įsą.

Koncertas ir blogas priedas

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Daugelį metų koncertuodama įvairiuose lietuvių visuomenės renginiuose, puikiai įsitikinau, kad mūsų publika plojimų be užsitaravimo nedalina.

Š.m. lapkričio 14, sekmadienį, Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menė skambėjo nuostabia, profesionaliai atlikta muzika, palydėta gausiais plojimais. Nelabai didelis būrys, daugiausia vyresnio amžiaus tautiečių, susirinko pasiklausyti muzikinės programos, kurią atliko pianistas Jonas Govėdas, smuikininė Rūta Melkienė ir fleitistas Tomas Regina.

Koncerto atlikėjai

Pradžioje A. Biskevičienė trumpai supažindino su Rūtos Melkienės ir Tomo Reginos muzikiniu išsilavinimu. Rūta smuikuoti pradėjo nuo 5 metų amžiaus, vėliau mokėsi Kauno meno mokykloje, o aukštąjį mokslą baigė Vilniaus valstybinėje konservatorijoje. 1990 m. atvykusi į Torontą, aktyviai įsijungė į lietuvišką kultūrinį-muzikinį gyvenimą. Tomas studijavo muziką Queen's universitete, vėliau tobulinosi Royal Conservatory of Music. Šiuo metu gyvena ir dirba Haliburton miestyje.

Apie Jono Govėdo muzikinį kelią nebuvo paminėta, nes jį visi pažįstam. Jonas išaugo Toronto lietuvių gretose ir šiuo metu gerai žinomas ne tik mūsų visuomenėje, bet Toronto ir Kanados muzikų, pianistų bei kompozitorių sąjungose.

Žaismingų garsų atspalviai

Po trumpo atlikėjų pristatymo muzikinę programą pradėjo smuikininė Rūta Melkienė ir pianistas Jonas Govėdas. Šokio stiliuje skambėjo Haydn'o "Menuetas", aštriais dinaminiais kontrastais – Beethoveno kūryba. Klausytojams buvo aišku, kad atlikėjai yra gerai susigroję, jaučia kūrinys, jų stilių, puikiai valdo instrumentus. Pasirinktoje programoje galėjome išgirsti rytietiško šokio motyvų, modernizmo sąsambų ir visiems žinomą tradicinių klasikinių kūrinį.

Fleita grojantis Tomas Regina savo pasirodymą pradėjo Faurė "Fantazija". Pavasariniais upeliais nuvingiavo skaidrį, žaismingą melodiją. Tomas, grodamas fleita, sugeba išgauti specifinį, ausiai malonų instrumento garsą. Kompozitoriaus Bolling "Sentimentų" atlikimui, o ypač įžangoje, reikėjo ir akompaniatoriaus Jono Govėdo techninio atlikimo. Greitas tempas, aukštos gaidos, nuotaikos atžvilgiu skirtingos kūrinio dalys užbūrė laikė visus salėje buvusius klausytojus. Buvo malonu sėdėti, žiūrėti ir klausytis puikiai grojančių instrumentalistų.

Koncerto pabaigai visi trys atliko kompozitoriaus Telemana'no sonatą E-minor. Klausytojų plojimams sugriaudėjus, Rūta, Tomas ir Jonas buvo priversti vėl grįžti į sceną. Jie atliko kompozitoriaus Jono Govėdo aranžuotą liaudies dainą "Kur bakūžė samanota". Pagrindinės temos motyvas skambėjo smuiko, fleitos ir fortepijono solinėse partijose. Buvo labai įdomu klausytis žinomos melodijos, kurios variacijomis buvo išgauti įvairūs muzikiniai atspalviai.

Nuotaikos gadinimas

Po pirmosios koncerto dailės, kuri, sprendžiant iš nuoširdžių plojimų, be abejonės visiems labai patiko, progra-

mos vadovė visus pakvietė į antrąją dalį. Joje pasirodė Arūnas Gaulė, kaip supratu – solistas ir instrumentalistas, nes grojo elektroniniais vargonėliais ir pusiau deklamuojančiu balsu dainavo. A. Gaulė po kelių paties padainuotų dainų, akompanavo po jo pasirodžiusiai atlikėjai, džiazo dainininkei Marinei Granovskai.

Plačiau nekomentuosiu jų pasirodymo, nes tikriausiai ir jiems, ir visiems klausytojams buvo aišku, kad organizatoriai padarė klaidą. Sujungti viename koncerte profesionalius tradicinės klasikinės muzikos atlikėjus kartu su džiazo ir est-rados dainininkais, ypač, kai pasirinktas repertuaras, muzikinis pasiruošimas ir techninis atlikimo lygis nepalyginamai skyrėsi – buvo neapgalvotas dalykas. Po vienos kitos A. Gaulės ir M. Granovskos atliktos dainos, salėje nuopliukšėjus menkiems "mandagumo" plojimams, klausytojai pradėjo keltis iš savo vietų ir po truputį eiti iš salės. Susidariusi būklė sugadino ne tik klausytojų dvasią ir nuotaiką, prisotintą nuostabios muzikos garsų, bet tikriausiai ir antroje dalyje pasirodžiusių dainininkų savijautą.

Bendros pastabos

Labai pasigedom surašytos koncerto programos. Kartais, nespėjus išgirsti kompozitoriaus ar kūrinio pavadinimo, reikėjo baksnoti kaimynui į pašonę ir klausyti patikslinimo. Nesvarbu, koks bebūtų pranešėjimas, bet tokio pobūdžio kameriniam koncertui jis tik trukdo, nebent įtarpams būtų panaudota poezija ar grožinės literatūros tinkamos ištraukos.

Prie kiekvieno renginio prisideda visa eilė įvairių paskirties darbuotojų. Suprantam ir įvertinam jų pareigas ir atliekamo darbo svarbą, bet neužmirškim, kad koncerto metu blyksnės scenos apšvietimo šviesos, judinamos užuolaidos, fotografuojama, ar dėl kokių nors priežasčių vaikščiojama ir tikrinama įgarsinimo sistema, labai blaško klausytojų ir atlikėjų dėmesį ir susikau-pimą.

Be šių lengvai pataisomų klaidelių, koncertas buvo puikus. Reikia pagirti organizatorius už idėią darbą kasmet rengiant tokius tradicinius pasirodymus. Norėtusi net atsargiai pasiūlyti, kad dažniau paieškotų mūsų lietuviškoje visuomenėje išaugintų "perliukų".

ALFRED FRANZKEIT

Argi įmanoma?

Argi įmanoma,
Kad aš iš rojaus niekuomet dar neišvytas?
Manęs nedomina
Sena naktis, ilgoji – tik naujasis rytas,
Kuris nesensta, nemunėliais nenuplauks
– tik manęs, grįžusio, jis susilauks . . .

Tėvynė laimaina!
Širdis pilna linksmumo, mane dangus apšviečia.
Manęs nebaimina
Sena naktis, baisioji – mane saulė liečia,
Širdis nesensta, Lietuvėlėn vis ji plauks
– ir dieviško ramumo susilauks . . .

Argi įmanoma?
Kad mane meilės spinduliai pervėrė . . .
Širdis išganoma . . .
Sena naktis pradingo – mano siela gėrė
Vien meilę, meilę, tėviškėlės džiaugsmo –
ir jau išgirdusi to mano kraujo šauksmo:

namo, namo . . .
namuos, namuos . . .
esu namie!
1993.IX.2, Kaune

R. KLORIENĖ (dešinėje) dėkoja mergaičių chorui "Pastoralė", išpūdingai giedojusiam Dievo Motinos lietuvių šventovėje Klivlande. Priekyje – vadovė N. JAUTAKIENĖ ir akompaniatorė S. JAUTAKAITĖ. Nuotr. V. Bacevičiaus

"Per muziką į Dievą"

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

– "Tai mūsų credo", – sako Nijolė Jautakienė, mergaičių sakralinės muzikos choro "Pastoralė" vadovė, su kuria susipažinau lapkričio 11 dienos vakare Klivlando Dievo Motinos parapijos svetainėje prie vaišių stalo. Prie jo vaišinosi šešiolikla jaunų, patrauklių, po ilgos kelionės autobusu išalkusių dainininkių ir jų vadovės. Parapijos choro vadovė Rita Kliorienė ir klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, jas pasveikino trumpu žodžiu. "Pastoralės" vadovė Nijolė Jautakienė yra Kauno sakralinės muzikos mokyklos direktorė, ir gastrolėse jai talkina jos dukra Silvija, studijuojanti grigališką choralą Romos Popiežiškajame bažnytinės muzikos institute. Šiuo metu mokykloje mokosi 250 mokinių ir turi tris jaunimo chorus – jaunučių tarp 6 ir 9 metų, vaikų tarp 10 ir 14 metų, jaunuolių tarp 15–20 metų, ir "Pastoralę" – tarp 18 ir 26 metų, kurią sudaro universiteto studentės, gastrolėms gavusios mokslo pertraukos leidimą. Jos koncertavo visuose didesniuose Lietuvos miestuose, gastroliavo Maskvoje, Austrijoje, Vokietijoje, Jugoslavijoje ir buvusioje Čekoslovakijoje. Lietuvoje pradėjo koncertuoti nuo pirmo Sąjūdžio suvažiavimo 1989 metais ir nuolat giedoti moksleivių-studentų Mišiose Kauno arkikatedroje.

Į Putnamą "Pastoralę" atvyko spalio 14 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserų kvietimu, jų įkūrimo 75 metų sukakties proga. JAV ir Kanadoje numatyta giedoti net septyniolikoje vietovų. "Pastoralė" koncertuoja šventovėse, palydima vargonais ar pianinu, akompanuojant Salvinijai Jautakaitei, kuri koncertų metu taip pat iš motinos perima dirigentės pareigas. Jos jau koncertavo Hartforde, Norwoode, Bostone, Worchesteryje, Niujorke, Vašingtone, Detroite, Ann Arbor vietovėje ir kitur. Po koncerto Dievo Motinos parapijos šventovėje Klivlande, jos giedos Steubenville's Tėvų pranciškonų ir Šv. Paskalio šventovėje Klivlando priemiestyje, po to keliaus į Čikagą ir iš ten į Torontą.

Šeštadienio vakare Dievo Motinos parapijos šventovė buvo pilnutėlė. Pro priekines duris pradėjo žygiuoti lėtu, grakščiu ir ritmišku žingsniu, ružavomis togomis pasipuošusios mergaitės su degančiomis žvakėmis rankose. Jų sidabriniai balsai skriejo šventovės skliautais švelnia "Aleliuja", lydimi vargonų muzikos ir skudutėlių primenančių varpelių. Išsiriakavusios ant altoriaus laiptelių ir diriguojamos Nijolės Jautakienės, jos sugiedojo J. F. Haendelio "In Nomine Jezu". Po antros giesmės Klivlando burmistro Michael R. White atstovas Richard Konisiewicz choro vadovė įteikė burmistro proklamaciją. Salvinijai palydint vargonais, buvo sugiedotos dvi nežinomų autorių giesmės ir Haendelio, Palestrinos bei Bacho kūriniai. Pirmajai koncerto daliai pasibaigus, publika audringai plojo. Petraukus metu sesuo Ignė Marijošūtė su rimitimi ir humoru pasakojė choro kelionių nuotykius ir "stebuklelius" bei pasidžiaugė, kad jaunosios lietuvaivės pažino išėjvijos gražiausią pusę.

Antroje koncerto dalyje merginos buvo persirengusios baltomis palaidinukėmis, austais sijonėliais, persijuosusios tautinėmis juostomis. Salvinijai akompanuojant pianinu, "Pastoralė" užtraukė programoje neįrašytą "Lietuviais esame mes gimę". Sustoję klausytojai buvo giliai sujaudinti. Toliau choras atliko Budriūno, Sasnausko ir kelių nežinomų kompozitorių religines giesmes, kurių pati išpūdingiausia buvo kompozitoriaus Abario "Dieve, laimink Lietuvą". Gaila, kad buvo praleista didingas "Pergalės himnas", žinomas kaip "The Battle Hymn of the Republic". Jie pirmoji koncerto dalis buvo atlikta gan statiškai su žvakėmis rankose, tai antroje dalyje buvo daug gyvos išraiškos, giesmių turiniui pritaikytų judesių, maldingo rankų sudėjimo, iškėlimo dangaus kryptimi, grakštaus dainininkių pasikeitimo vietomis. Publikai plojant buvo grakštūs jų reveransai. Nepaprastai išpūdinga buvo paskutinė giesmė, neatpažinta iš programos. Tik vaišių metu iš Nijolės Jautakienės patyriau, kad tai pridėtinės programos atlikta giesmė pagal Luko žodžius: "Ieškokite Dievo karalystės, o visa kita jums bus pridėta".

Koncertui pasibaigus, publika sukėlė audringas ovacijas. Rita Kliorienė "Pastoralės" vadovė ir jos dukrą apdo-

vanojo rožių puokštėmis ir visas dainininkes gėlėmis bei parapijos choro kalėdinių giesmių kasėtimis. Nijolė Jautakienė Ritai Kliorienei įteikė žvakidę su simboliška liepsnele ir didelį Lietuvos peizažą.

Po koncerto, vaišių metu Nijolė Jautakienė jautriai kalbėjo apie savo išpūdžius, bendraujant su išeivija tiek koncertų salėse, tiek privačiuose namuose. "Kai koncertavome užsienyje, publika mus priėmė labai šiltai ir į mus žiūrėjo su susijaudinimu, bet išeivijos reakcija kitokia. Ji – politinė. Nesupratusi paprašiau paaiškinimo. "Išeivijos lietuviai Lietuvoje neranda to, ko tikėjosi, bet mūsų koncertuose jie tą randa..."

Sekmadienį 4 v.p.p. Šv. Paskalio naujoji stiliaus šventovėje, kurios didžioji lubų ir sienų dalis yra iš stiklo, "Pastoralė" amerikiečių publikai pasirodė nepaprastai puikiai. Savo aprangą dainininkės buvo puošnesnės negu lietuvių parapijoje, apsilukusios dailaus siuvimo suknėlėmis su klostytais sijonėliais, juodo aksomo kikiškėliais. "Pergalės himnas", kurio pasigedomavo savo parapijoje, buvo sugiedotas su įsijautimu ir publikos sutiktas labai šiltai, daugumai drauge dainuojant refreną, nors "Pastoralė" dainavo lietuviškai. Kodėl lietuviškoje parapijoje turi didingą giesmę nebuvo giedota? Buvo spėliojama, kad neva tai "lietuviams toji giesmė netinka". Juk esame Amerikos piliečiai, tos šalies, kuri kadaise mus benamius priėmė ir suteikė visas teises, kurių neduoda mums mūsų tėvynė. Minėjimų ir grandiozinių švenčių metu giedame Amerikos ir Kanados himnus... Koncertui pasibaigus, sustoję klausytojai "Pastoralei" sukėlė ovacijas, o parapijos atstovai vadovė ir dainininkės apdovanojo gėlėmis.

Turiu prisipažinti, kad nebuvo sunku antrą kartą klausyti "Pastoralės", nes žavūs balsai, jauni ir išraiškingi veidai, puikiai profesionali pasiruošusios vadovės sugebėjo publikai perduoti jaunatviškai gairinamąją nuotaiką, kurioje glūdi bendravimas su Dievu bei troškimas būti Jo artumoje.

Atsiųsta paminėti ARCHITEKSTA EDMUNDAS ARBAS-ARBAČIAUSKAS. Architektūra, tapyba, piešiniai. Lietuvių ir anglų kalba. Kaina – 15 JAV dolerių. Pajamos už parodą skiriamos Lietuvos architektūros studentų premijoms, architektūros puoselėjimui. Išleido "Vaga" Vilniuje. Autoriaus adresas: 306 – 22 nd Street, Santa Monica, CA 90402, USA.

SAUERWEIN-GEDICHTE. RUGŠTAUS VYNO EILERAŠČIAI (Jurgis Sauerveinas). Herausgeber: Alfred Franzkeit. Išranka iš dr. Jono Basanavičiaus rinkinio, 1922, i vokiečių kalbą išversta Alfredo Frankaicio, su Jukubo Sklitauskio Zauerveino fenomeno aprašymu. Verlag Ewald Hein/Melina Buchverlag, Ratingen 1993 (Stadionring 32, 4030 Ratingen 1, Germany). Spausdinta Lietuvoje.

SANTAKA – CONFLUENCE. Kau-no poetų eilėraščių vertimai į vokiečių, ispanų, anglų ir prancūzų kalbas, atlikti kelių vertėjų. Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyrius. Sudarytojas – P. Palilionis, redaktorai – P. Venclovas, D. Laurinavičiūtė, dailininkė ir techninė redaktorė – Z. Lopaitė. Kaunas, 1993 m., 56 psl.

Pasaulinės filatelistų parodos Poznanėje katalogas "Polska-93" su pašto ženklų rinkiniais buvo įtraukti ir šeši lietuviai. Mat šioj parodoj susitiko penki Lietuvos atstovai ir vienas išeivijos atstovas iš Kanados Toronto. Jie džiaugėsi parodos rengėjų iškeltomis dalyvaujančių šalių vėliavomis, tarp kurių buvo ir Lietuvos trispalvė. Torontietis Povilas Barbatavičius už savo ženklų rinkinį "Lietuvos pašto istorija" buvo įvertintas paauskuotu medaliu. Du didžiuosius sidabro medalius laimėjo Lietuvos atstovai: Vygin-tas Bubnys – už rinkinį "Vilniaus pašto atspaudai 1800-1939 m.", Algis Preikša – už rinkinį "Lietuvos oro paštas 1921-40 m.". Parodos diplomais buvo įvertinti trijų Lietuvos atstovų pašto ženklų rinkiniai: Henrico Kebeikio – "Žmonės Mėnulyje", Ričardo Vainoros – "Marso tyrimai" ir Edvardo Piliponio – "Žalias medis – graži gamta".

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Nekaltai Pr. Marijos seselės, savo centrinių vienuolyną turinčios Putname, Conn., religinės muzikos koncertams JAV ir Kanadoje atsikvietė Kauno mergaičių "Pastoralės" chorą. Jį 1979 m. Kaune įsteigė ir jam vadovauja Nijolė Jautakienė. Koncertų seriją "Pastoralės" giesmininkės pradėjo spalio 17, sekmadienį, Hartforde, Conn., Švč. Trejybės lietuvių parapijos šventovėje. Įėjimo į koncertus aukos bus panaudotos choriščių kelionės išlaidoms padengti ir Kaune steigiamai religinės muzikos mokyklai paremti.

Lietuvių rašytojų draugija 1992 m. grožinės literatūros premiją paskyrė Britanijos Londono gyvenančiam Kazimierui Barėnui už jo novelių rinkinį "Ant paskutinės pakopos". Vertintųjų komisija – pirm. Vytautas Volertas, nariai dr. Kostas Ostauskas ir Leonardas Žitkevičius spalio 30 d. posėdyje vienbalsiai nutarė, kad geriausia 1992 m. grožinės literatūros knyga yra K. Barėno "Ant paskutinės pakopos". Tais metais išleistų knygų sąrašą buvo sudaręs Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis. Dviejų tūkstančių dolerių premijos mectenatas – Lietuvos fondas Čikagoje.

A. a. dail. Česlovas Janušas, gimęs Kryme 1907 m. liepos 18 d., mirė š. m. spalio 30 d. Niujorke, Šv. Jono ligoninėje Elmhurste. Velionis, baigęs Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje 1926 m. ir Kauno meno mokyklą 1931 m., pedagoginį darbą dirbo gimnazijoje, 1940-41 m. vadovavo Kauno dailių amatų mokyklai. Jis taipgi dalyvavo visose Dailininkų sąjungos surengtose parodose, o savo darbų apžvalginę parodą kauniečius pakvietė 1938 m. Velionis buvo ir sėkmingas dekoratorius, sukūręs scenovaizdžius Kauno dramos teatre Stasio Santvaro "Kaimynams", Antano Vienuolio-Žukausko pjesėms "Dauboje" ir "Prieblandoje", laimėjęs scenovaizdžių konkursą Stasio Šimkaus "Pagirėnų" operai. Išeivijoje dailininko darbą dirbo "Kodako" bendrovėje Niujorke. Paliko nemažai akvarelių ir tapybos darbų, daugiausia susietų su pajūriu ir bangomis. Velionis lapkričio 2 d. po gedulinių Mišių Apreiškimo parapijos šventovėje buvo palydėtas krematoriume. Pelenai bus nuvežti Lietu-von. Laidotuvėmis rūpinosi sūnus Saulius su šeima.

A. a. Nelė Mazalaitė-Gabienė, daugelio novelių, legendų ir romanų autorė, š. m. spalio 31 d. mirė Niujorke, savo bute Bruklyne, sulaukusi aštuoniasdešimt šešerių metų. Palaidota lapkričio 4 d. iš Apreiškimo parapijos šventovės Cypress Hills kapinėse šalia ankščiau mirusio savo vyro Juozo Gabės. Velionė, gimusi Žemaitijoje, tarnavo vidaus reikalų ministerijoje Kaune. Beletristikos kūrinys pradėjo rašyti ir skelbti žurnaluose bei laikraščiuose 1929 m. Jos kūrybinį palikimą sudaro novelių ir legendų rinkiniai – "Pajūrio moterys" (1929), "Miestas, kurio nėra" (1939), "Karaliaus ugnys" (1942), "Legendos apie ilgesį" (1948), "Apersta valtis" (1948) ir "Gintariniai vartai" (1952), romanai – "Mėnuo, vadinamas medaus" (1951), "Saulės takas" (1954), "Nėgėstis" (1955), "Pjūties metas" (1956) ir "Miestelis, kuris buvo mano" (1966). Lietuvių rašytojų draugijos premija 1952 m. laimėjo "Gintariniai vartai", o "Aidų" žurnalo premija dar rankraštyje buvo įvertintas "Miestelis, kuris buvo mano".

Pasaulinės filatelistų parodos Poznanėje katalogas "Polska-93" su pašto ženklų rinkiniais buvo įtraukti ir šeši lietuviai. Mat šioj parodoj susitiko penki Lietuvos atstovai ir vienas išeivijos atstovas iš Kanados Toronto. Jie džiaugėsi parodos rengėjų iškeltomis dalyvaujančių šalių vėliavomis, tarp kurių buvo ir Lietuvos trispalvė. Torontietis Povilas Barbatavičius už savo ženklų rinkinį "Lietuvos pašto istorija" buvo įvertintas paauskuotu medaliu. Du didžiuosius sidabro medalius laimėjo Lietuvos atstovai: Vygin-tas Bubnys – už rinkinį "Vilniaus pašto atspaudai 1800-1939 m.", Algis Preikša – už rinkinį "Lietuvos oro paštas 1921-40 m.". Parodos diplomais buvo įvertinti trijų Lietuvos atstovų pašto ženklų rinkiniai: Henrico Kebeikio – "Žmonės Mėnulyje", Ričardo Vainoros – "Marso tyrimai" ir Edvardo Piliponio – "Žalias medis – graži gamta".

Panevėžietis Romas Aleliūnas, dirbantis keramiku Panevėžio stiklo fabrike, pirmąją savo keramikos darbų parodą surengė naujojoje "Galerijoje XX". Jis yra mokėsis Kauno taikomosios dailės technikuose, dažnai dalyvavęs keramikų svarstybose. Surengtoji paroda liudijo polinkį į taikomąją keramiką, ypač puodų lipdymą iš grubios šamoto masės.

Pakruojo rajono gyventojus jungia jų išteigta draugija "Žiemgala", rengianti etninės kultūros stovyklas, ekspedicijas, moksline konferencijas. Ji taipgi puoselėja Joninių tradicijas, leidžia "Žiemgalos" laikraštį, renka Latvijos lietuvių tautosaką. Lietuvos Žiemgala laikomi šiauriniai žemės plotai nuo Biržų iki Joniškio rajono pakraščių, pietuose atsiemiantys į Mūsų, tarminiu požiūriu nusidriekiantys iki šiurės panevėžiečių gyvenamų vietų. Keičiantis Lietuvos administraciniam pasiskirstymui, Pakruojo "Žiemgala" stengsis sujungti kitas žiemgalių draugas. Dabartiniai "Žiemgalos" vadovai nori išleisti kraštotyrininko Juozo Šliauvo (1930-1979) raštus, monografiją "Linkava".

Jurgio Zauerveino (Georg Sauerwein 1831-1904) poezijos knyga "Rūgštaus vyno eilėraščiai" iš lietuviškų tekstų Vilniaus universiteto bibliotekos archyvuose sudarė ir juos išvertęs vokiečių kalbon Vokietijoje išleido Alfredas Frankaitis, talkinamas Jukubo Skliutausko. Susipažinimas su šia lietuviškai rašiusio vokiečio Jurgio Zauerveino knyga įvyko "Vagos" knygynė Vilniuje. Dalyvių netrūko, nes juk visi žino, kad J. Zauerveinas yra autorius eilėraščių "Lietuviais esame mes gimę", Stasio Šimkaus melodijos dėka tapusio Mažosios Lietuvos himnu. Jo "Rūgštaus vyno eilėraščių" vertėjo A. Frankaicio lėšomis 4.000 egz. tiražų išleido leidykla "Melina". Knygos sutiktuose dalyvavo Vokietijos ambasadorius Reinhartas Krausas, Lietuvos-Vokietijos draugijos pirm. Jonas Kilius, rašytojai, mokslininkai, Mažosios Lietuvos istorijos bei kultūros tyrinėtojai. Pagrindinis dėmesys teko pačiam šių eilėraščių autoriui J. Zauerveinui, vokiečiui, gynusiam lietuviybės reikalus, skatinusiam Prūsijos lietuvių tautinį atgimimą. Tada tai buvo revoliucija, dabar tampa jungtinės Europos vizija, siekiančia žmogaus pilietinių ir tautinių teisių visiems. Jurgis Zauerveinas yra šimtmečiu kitus pralenkęs šios idėjos pradininkas, atsisakęs Vokietijoje populiaraus šūkio: "Viena valstybė, viena kalba, vienas Dievas".

Vilniaus dailės akademijos 200 metų sukakties minėjimas spalio 28 d. buvo pradėtas iškilmingomis eitynėmis nuo akademijos rūmų į Vilniaus universitetą. Mat dailės akademija yra išaugusi iš šio universiteto architektūros katedros bei 1951 m. sujungtų dviejų institutų – Vilniaus dailės ir Kauno taikomosios dailės. Eitynėse pirmą kartą buvo nešama akademijos vėliava, sukurta jos auklėtinio dail. Petro Repšio, pašventinta Šv. Jonų šventovėje iškilmingas Mišias atnaušavio Vilniaus vysk. Juozo Tunačio. Prie buvusios Vilniaus universiteto architektūros katedros atidengta memorialinė lenta. Dailės akademijos rektorius Vytautas Brėdikis perskaitė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės edukacinės komisijos dekreto. Juo 1793 m. spalio 8 d. Laurynas Stuoka-Gucevičius paskiriamas civilinės architektūros profesoriumi ir jos katedros vadovu. Iš universiteto kiemelio eitynės buvo tęsiamos senojon Vilniaus arkikatedron. Sustojus prie Lauryno Stuokos-Gucevičiaus paminklo, gėlių puokštės padėjė padėjo akademijos rektorius Vytautas Brėdikis ir senato pirm. Juozas Galkus. Šventinį koncertą eitynių dalyviams Vilniaus arkikatedroj surengė iš Šiaulių atvykęs senosios muzikos ansamblis "Polifonija". Dailės akademijos galerijoje buvo atidaryta Vilniaus universiteto architektūros katedros profesorių ir buvusių auklėtinių darbų paroda. Naujuosiuose Dailės akademijos rūmuose įvyko XX š. antrosios pusės lietuvių architektų darbų paroda. Renginius papildė senosios akademijos žingsnis iš praeties į dabartį atskleidusi moksline konferencija "Architektūros katedrai du šimtai metų". Juos užbaigė iškilmingas akademijos senato posėdis. V. Kst.

Prie puošnaus sukaktuvinio pyrago Klivlande minint Nekaltai Pradėtosios Šv. Mergelės Marijos seselių 75-metį. Iš kairės: seselės IGNE MARIJOŠIUTĖ, kun. G. Kijauskas, SJ, ir N. JAUTAKIENĖ – mergaičių choro "Pastoralė" vadovė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Choras "Pastoralė" Toronte

"Pastoralė" mergaičių choras iš Kauno, koncertavęs eilėse JAV vietovėse, pasiekė ir Torontą. Mergaitės atstovė Niekaitai Pradėtosios Marijos seselės, jų vienuolijos 75-mečio sukakties proga. Chore 16 jaunų mergaičių, jų vadovė Nijolė Stankutė-Jautakienė, chormeisterė — Salvinija Jaukaitė.

Maironio mokykloje

Šis neužmiršamas ir įspūdingas mergaičių choras Toronte koncertus pradėjo, pirmiausia žavėjęs pačius mažuosius — šeštadienines mokyklos mokinius lapkričio 27 d. Atsiliepimai — nuostabu, niekada negirdėta.

Anapilyje

Lapkričio 28, sekmadienį, 10.30 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje "Pastoralė" atliko religinės muzikos koncertą. Įspūdingai žygiavo prie altoriaus, giedodamos keltišką "Alleluia" bei skambindamos savotiškais lyg varpeliais, instrumentais. Giedojo giesmes lotyniškai bei lietuviškai, kai kurias a capella kitas su vargonų palyda. Puikūs, skambūs balsai, disciplinuotas susidainavimas buvo matomas kiekvieno kūrinio atlikime. Ypač patraukė pažymėti nežinomo autoriaus giesmę "Ką padarė vienam iš šių mažutėlių", Kristaus žodžių, tarė palaimintiesiems, pabrėžtiems paprasta melodija. Mergaičių įsijautimas į giesmės žodžius, itin aiškus jų tarimas, smigo klausytojams į širdį, ypač pradedant Advento laikotarpį.

Paieškojimas

Ieškau savo brolio Igno Narkevičiaus arba jo draugo Domo Norkaus. Po karo jie gyveno Oldenburgo stovykloje. Abu apie 76 metų amžiaus, buvo emigravę į Angliją. Patys arba turintys apie juos žinių, prašoma rašyti šiuo adresu: Marija Narkevičiūtė-Adasūnienė, Pumpėnai, Pasvalio gatvė, Pasvalio rajonas, Lithuania.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Teodoras (Ted) Stanulis

Perkant ar paruođiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus paruođtas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad viskas bus atlikta kaip buvo pradžeta. **Nemokamas namų įvertinimas.**

AUDRA

Travel & CRUISES CORPORATION
Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

***Kalėdinė kelionė į Lietuvą:**
gruodžio 21 d. iki 1994 m. sausio 5 d.
Kaina — \$949 (kan.) plus mokesčiai iš Lietuvos:

gruodžio 20 d. iki 1994 metų sausio 6 d. (arba ilgiau)
Kaina — \$949 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS Į VILNIŲ su Austrų linija per Vieną iš JFK (N.Y.) orauosčio kiekvieną sekmadienį ir ketvirtadienį, kaina — \$880 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį, kaina — \$1050 (kan.) plus mokesčiai.

UŽSAKYMAI PRIIMAMI GRUPINĖMS KELIONĖMS 1994 METŲ DAINŲ ŠVENTĖ LIETUVOJE.

Užsakantiems vietas iki 1993 m. gruodžio 23 d. garantuota kaina tik \$1050 (kan.)

Skridimo datos: 1994 m. birželio 30 d., liepos 1, 3, 7 d.d. Skridimai patogiais LH lėktuvais, grįžimo datos pagal užsakymą.

Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

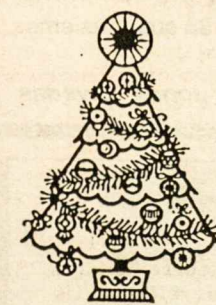
Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
• Išskirtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųsti pinigų ir vaistų giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida
VISAIS ŠIAIS KLASIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

IŠKILUS VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, penktadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: meninė dalis Kūčių nuotakai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Gurklienės.

Kainos: suaugusiems — \$17, pensininkams — \$15, vaikams nuo 10 iki 15 metų — \$10, nuo 7 iki 10 metų — \$6, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai.

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių — J. Gurklienei tel. 278-4674.

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — Anapilio parapija

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru

gruodžio 31, penktadienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.

* Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.

* Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome išgauti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Regina Celejewską tel. 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čia nėra vienas NDP socialistų kandidatas nebuvo išrinktas. Ontario provincija Kanados parlamente turi 99 vietas. Jas visas užėmė liberalai, tik vieną palikdami naujajai Reformų partijai iš Vakarų Kanados. Pagrindiniu kaltininku dėl visiško Kanados NDP socialistų kritimo šioje provincijoje tapo Ontario NDP socialistų premjeras Bob Rae. Nusivylimą atnešė jo socialistinės vyriausybės ekonominės ir politinės klaidos.

Prarastą populiarumą premjeras Bob Rae dabar stengiasi atgauti beveik ligiustomis nuolaidomis įvairių rasių ateiviams. Tad visose gyvenimo srityse siekiama gražuos demokratinio vaizdo ne tik su darbo lygybę turinčiais baltosios daugumos vyrais ir moterimis, bet ir Kanadoj dar kojų nespėjusios sušilti ryškios mažumos atstovais. Vadovaujantis lygia teise į darbą, norima, kad tokiems ateiviams pagal jų skaičių būtų rezervuotos vietos policijoje, švietimo sistemoje bei kitose Ontario valdžios įstaigose ir netgi privačiose darbo vietose.

Kažkodėl užmirštama, kad demokratinių šalių darbinėse turimam darbui stengiamasi rasti tinkamiausią asmenį, nekreipiant dėmesio į jo veido spalvą, akis bei plaukus, priklausymą rasei daugumai ar ryškiai mažumai. Kitokios nuomonės, atrodo, yra Ontario NDP socialistų vyriausybė.

Toronto spaudos vedamuojuose lapkričio 11-12 d.d. plačiai nuskambėjo iš vyriausybės leidinio "Job Mart" paimtas darbo pasiūlymas. Skelbime pranešama, kad valdiškam darbui reikia informacinės technologijos vadovo. Metinė alga — nuo 74.000 iki 111.000 dolerių. Skelbimas pabrėžia,

kad kandidatais šiam darbui gali būti pirmųjų Kanados gyventojų palikuonys, prancūzai, invalidai, rasinių mažumų atstovai ir moterys. Laikraščiu vedami priminė, kad iš taip paskelbto skelbimo persi jame nutylėta logiška išvada: "Baltosios rasės angliškai kalbantys vyrai šiam darbui nepageidaujami". Pasak vedamųjų, tai yra rasistinis skelbimas valdžios leidinyje, tik šį kartą rasinė diskriminacija esanti nukreipta prieš baltųjų vyrų daugumą.

Tas skelbimas netrukus buvo išimtas iš "Job Mart" Ontario valdžios leidinio. Jį pasmerkė net ir buvęs žymus NDP socialistų veikėjas Stephen Lewis, kurį Kanados ministras pirm. Brian Mulroney buvo paskyręs Kanados ambasadoriumi Jungtinėse Amerikos Valstijose. Dabar S. Lewis savo laiko diplomatu ir dirba premjero Bob Rae patarėju kovojančio su rasizmu. V.Kst.

TORONTONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugojo "Tėviškos žiburiai": \$100 — Sofija ir Stasys Rakščiai, Stoney Creek, Ont., \$50 — Jonė ir Stasys Paketurai, West Lorne, Ont.; \$40 — Alvinas ir Vladas Ramanauskai, \$35 — Birutė ir Bronius Tamošiūnai; \$30 — Irena ir Vincas Ignaičiai, T. D. Burakai, H. K. Norkai, Hamilton, Ont., V. S. Kneitai, Oshawa, Ont. \$25 — P. V. Jankaičiai, Ona Jakimavičienė, Juozas ir Janina Šarūnai, St. Petersburg Beach, FL, A. T. Sakonai, St. Petersburg Beach, FL, Bronė ir Jonas Stankaičiai, Vincas ir Onutė Naruševičiai, West Lorne, Ont., Marija ir Juozas Zakeckai, Cambridge, Ont., Genė ir Eugenijus Kuchalskiai, Jeronimas, Ramutė, Aušra ir Ramunė Pleinai, Hamilton, Ont., Stefanija Domeikienė, Hamilton, Ont., Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, Ont., E. J. Mažulaičiai, Hamilton, Ont., Regina ir Stasys Beržiniai, Vienna, Ont., Steponas ir Irena Varankos, Antanas Garunkas, Dundas, Ont., V. V. Balidūnai ir šeima; \$20 — Liudas ir Genė Vyšniauskai, Jurgis, Petronėlė Ivanauskai ir dukra Elvyra su šeima, Zosė Martinaitienė ir Juozas Zadeikis, K. B. Žutautai ir sūnūs, Viktoras Skukauskas, Adolfas Kanapka, Wasaga Beach, Ont., Jonas Riauba, Vytautas Birštonas, Stasys Matulionis, Brantford, Ont., L. S. Olekai, Algis ir Eugenija Grajauskai, Hamilton, Ont., Juozas Staškevičius, Sofija ir Bronius Urbonavičiai, Ursulė Palulytė, Stasė ir Mikas Petrušiai, Aniceta Apevičienė, Antanas ir Stasė Zimnickai ir sūnūs; \$15 — Stasys, Ma-

rija ir Dana Jokubaičiai, Elena ir Pranas Bersėnai, Jadvyga ir Adolfas Vanagai, D. Br. Staškevičiai ir P. Jucevičienė, Verdun, Que., Levutė ir Aleksas Andriuliai, Klara ir Marijus Andriuskevičiai; \$10 — Janina Černiauskienė, Ieva ir Juozas Milkintai, Pranas ir Marija Žymantai, Phelpsston, Ont., Angelė Gontienė, Pranas Kazikonis, Genovaitė Bijūnienė ir šeima, P. Z. Jonikai, Hamilton, Ont., Aldona ir Mečys Empakeriai.

Dovana tremtinių vaikams

Sibiro tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje nusiūsta maisto produktų, saldumynų ir rašomųjų priemonių. Aukojų: \$100 — A. Krakauskas; \$60 — J. Janušas; \$50 — P. Kaziukonis; \$20 — K. Baltramaitis, A. Bernotaitis, J. Hiršas, A. Kavaliauskas, A. Masulis, M. Paskovičius; \$10 — K. Budrevičius, D. Chodocinsienė, K. Daunys, J. Didžbalis, V. Karnilavičius, I. Luomanas, J. Radzevičius, A. Radžiūnas, B. P. Sapliai, A. Sawicki, A. Stankus, V. Stukas; \$7 — E. Juodkojis; \$5 — M. Andrulevičienė, K. Cibas, V. Juozapavičius, O. Mitalienė, V. Zackevičius, M. Žaliauskas.

Nuoširdi padėka visiems Toronto lietuviams — aukotojams, ypač "Vilniaus rūmų" gyventojams, kurių dosnios aukos pradiuogins mūsų tautos atžalas Šv. Kalėdų metu. E. Stepaiteienė

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame gerbiame tėvynainiams ponams ALYTEI ir HERBERTUI STEPAICIAUSIEMS iš Toronto už paramą mūsų ūkiui, už nupirktą traktorių.

Linkime Jums geriausios sveikatos. Telaimina Dievas Jus ir Jūsų darbus.

Ūkininkų-tremtinių Venslovų šeimos iš Lietuvos

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškos žiburiai" — plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai ir anapus vienas po kito, o "Tėviškos žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškos žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškos žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDEJAI

Metinė "Tėviškos žiburiai" prenumerata oro paštu — 110 dolerių vienuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Ištaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybė Lietuvoje:

Gedimino pr. 26-217

Vilnius 2600

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių
• Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
• Elektrines virkles, indų plovimo mašinas • Skalavimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

Century 21

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE

BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkute) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes, Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkes kreipkitės į

Angelę

Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Į mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar

(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 3.75%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 4.00%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 4.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 5.25%	1 metų 5.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%	2 metų 6.50%
1 metų GIC-met. palūk. 4.25%	3 metų 7.00%
2 metų GIC-met. palūk. 4.50%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%	1, 2 ir 3 metų 5.50%
4 metų GIC-met. palūk. 5.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.00%	
Taupomąją sąskaitą 2.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. 2.00%	

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytai tel. 200-8960 arba 236-9071**, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos

skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1

(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000

Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION

Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atvejų, nuomininkų turto,
verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West,

Tel. 566-1866

Suite 608, Mississauga

namų 766-5857

Ontario L5C 4P4

Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ŠALFASS-gos metinio suvažiavimo, įvykusio 1993 m. lapkričio 13 d. Klivlande, grupė dalyvių. Iš kairės: M. Leknickas, R. Dirvonis, V. Jokubaitis, J. Gustainis, B. Savickas, už jo V. Rugienius, A. Bielskus, Pr. Berneckas, už jo V. Memėnas, O. Jokubaitienė, R. Miečius, N. Udryas, A. Šeštokas, A. Šileika, – ŠALFASS pirmininkas ir A. Rugienius. Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.

32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.

telefonas (416) 766-5367

ŠALFASS metinis suvažiavimas

Kiekvienais metais sporto klubų vadovai ir sporto darbuotojai suvažiuoja apžvelgti atliktus darbus, pateikti atskaitomybę ir numatyti sekančių metų darbo planus. Šį kartą, kaip ir anksčiau, susirinkta Klivlande lapkričio 13 d. tuos uždavinius įgyvendinti. Suvažiavimui pateikta išsami darbotvarkė nusakė rūpimų klausimų svarbą, kurie rimtai buvo gildinami.

Sąjungos centro valdybos pirm. A. Šileika trumpu sveikinimu atidarė suvažiavimą, pakviesdamas prezidento ir mandatų komisijos narius – suvažiavimui pirmininkauti Narimantą Udrį ir Vytautą Jokubaitį, sekretoriais – Oną Jokubaitienę ir Rimantą Dirvonį.

Suvažiavimą sveikino V. Jokubaitis, Karių-veteranų sąjungos ir Amerikos lietuvių tarybos vardu, Klivlando lietuvių bendruomenės apylinkės pirm. Apanavičius, šios apylinkės vardu. Raštu sveikino Lietuvos gen. konsulas Kanadoi H. Lapas ir Kanados lietuvių bendruomenės vardu jos pirm. A. Vaičiūnas.

Perskaičius praeito suvažiavimo protokolą, iškilo keletas diskusinių klausimų, kuriuos patikslinus jis buvo priimtas. Kalbėta apie krepšinio varžybų pravedimo nuostatus ir taisykles, kurių pertvarkymo projektą buvo paruošę Toronto "Vyčio" atstovai. Nutarta, krepšinio komitete nuostatus ir taisykles peržiūrėti ir netikslumus papildyti. Dėl krepšinio amžiaus klasių ribos, nuspresta jas sulyginti su JAV ir Kanados reikalavimais. Dėl žaidėjų lietuviškos kilmės įrodymo dokumentacijos reikia aiškintis su tėvais ir sportininkų seneliais. Ši problema jau seniai yra gildinama, tačiau sunkiai išsprendžiama.

Daug dėmesio suvažiavimas skyrė V-sioms Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, kurios įvyks 1995 m. va-

sarą Lietuvoje. Plačiai išsiskalbėjus, buvo nuartarta steigti du išvykos į žaidynes komitetus. Vieną JAV-se, o antrą Kanadoje, kurių veiklą koordinuos sąjungos centro valdyba. Balsų dauguma JAV-bių išvykos komiteto pirmininku išrinktas Algis Rugienius. Jis yra ilgametis Detroito "Kovo" pirmininkas. Per mėnesį turėtų būti sudarytas ir Kanados išvykos į V-sias PLS žaidynes komitetas. Ateinančią vasarą, šokių ir dainų šventės metu Lietuvoje, įvyks žaidynių reikalais platus masto pasitarimai. Juose dalyvaus JAV-bių ir Kanados išvykų į PLS žaidynes komitetų pirmininkai, o taip pat ir ŠALFASS-gos pirmininkas. Šiais reikalais netrukus bus informuota sporto vadovybė Lietuvoje.

Pranešimą apie Kanados sporto fondą paskaitė jo pirmininkas Pr. Berneckas. Jis pažymėjo, kad per 11 metų buvo išmokėta iš gautų palūkanų per 55 tūkstančius dolerių sąjungos centro valdyboms. Šiuo metu pagrindinį – nejudomo fondo kapitalą sudaro \$50,000 JAV. Jis kvietė atstovus aktyviau įsijungti į fondo lėšų teikimą ir pasiūlė įvesti \$1 metinį mokeskį visiems sąjungos nariams. Dauguma balsų pasiūlymas buvo priimtas.

Algirdas Bielskus pateikė varžybinių sekančių metų kalendorių, nurodydamas jau žinomų sporto šakų varžybų vietą ir laiką. Dėl kitų varžybų bus dar susitarta vėliau. Pagrindinės pavasario žaidynės bus prarastos Detroito. Data dar neaiški.

Sporto spaudos klausimais kalbėjo Sigitas Krašauskas. Jis pasiūlymą informacijos iš klubų veiklos, varžybų aprašymų ir rezultatų statistikos. Dėl informacijos stokos negalima mūsų spaudoje pateikti pilnesnio sąjungos klubų veiklos vaizdo. Neįvertinant pilnai spaudos reikšmės, yra skriaudžiamas visas sportinis judėjimas.

Centro valdyba papildomai yra gavusi laiškų iš Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento, prašant surasti atsakingą redaktorių Lietuvoje leidžiamos knygos "Lie-

tuvos kūno kultūra ir sportas" iš-eivijos skyriui parašyti. Kadangi mūsų sportinės spaudos veteranai yra apsisvylę bendradarbiavimo iš Lietuvos pusės stoka, nebenori imtis šio atsakingo darbo. Reikia nepamiršti, kad ir amžiaus našta beveik visus rašančiuosius pradeda slėgti. Suvažiavimo nuomone tačiau, šį Lietuvos sporto vadovų prašymą reikėtų kaip nors patenkinti, antraip, gali likti tas, jau netinkamai paruoštas aprašymas, dėl kurio ir yra kilęs mūsų nepasitenkinimas. Suvažiavimo dalyviai kreipėsi į Sigitą Krašauską, prašydami šį darbą atlikti. Krašauskas nedavė sutikimo, tačiau pažadėjo ieškoti kelių, kaip šią problemą išnarpinti.

Jau kelintame suvažiavime keliamas sporto apygardų reikalingumo klausimas. Jis iškilo ir šiame. Sumažėjus klubų skaičiui ir beveik išnykus platesniais tarpklubiniams bendravimui, sporto apygardos darosi lyg ir nebereikalingos. Šiuo metu aktyviau reikiama tik viena Vidurio vakarų apygarda. Įvairūs administraciniai reikalai gali būti sutvarkomi tiesiog su gen. sekretoriumi bei tarpininku. Šiuo klausimu gana plačiai išsiskalbėta, tačiau sprendimo nepadarėta.

Generalinis sekretorius Algirdas Bielskus išdalinio suvažiavimo atstovams aplinkraščių apie sąjungos 1993 metų veiklą. Trijų puslapių santraukoje minima dvidešimt dvi įvairių sporto šakų varžybos ir jų rezultatai. Nemažai apie tai jau buvo rašyta spaudoje.

Centro valdybos pirmininkas Audrius Šileika savo pranešime aptarė dabartinę sąjungos padėtį, pasidžiaugdamas atliktais darbais, pasiektais laimėjimais, nurodydamas ir buvusius bei esamus trūkumus. Kalbėdamas apie sąjungos ateitį, ragino stiprinti klubinį veikimą, glaudesnę tarpklubinių ryšių palaikymą ir išskirtinę dėmesį jauniems mūsų nariams, kurie pradeda pirmuosius sporte žingsnius. Pranešimas buvo gerai paruoštas ir visų dalyvių šiltai sutiktas.

Trumpame pranešime centro valdybos išdinininkas Jonas Gustainis nurodė izdo būklę ir netvarkingą atsiskaitymo sunkumus. Ryšiai su Lietuvių bendruomenėmis palaikomi tik Prano Gvildžio (su JAV-bių). Nei su PLB, nei su Kanados lietuvių bendruomene ryšių lyg ir nėra.

Revizijos aktą paskaitė V. Jokubaitis. Visų tikrintų sąjungos padalinių atsiskaitymo knygos bei dokumentai vedami tvarkingai. JAV-bių išvykos komiteto į IV-sias PLS žaidynes atsiskaitymo dokumentus revizijos komisija perdavė sąjungos centro valdybai. Pini-gių likutis bus naudojamas tik naujai sudarytu išvykos komitetui į V-sias PLS žaidynes reikalams.

Dar buvo iškilę keletas klausimų, kurie suvažiavimo nebuvo aptarti, nes trūko paaiškinamų duomenų. Sugiedojus Tauto himną, suvažiavimas užbaigtas.

Dalyvis

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo 1993-ji sezono uždarymo turnyras, trukęs dvi dienas, buvo žaidžiamas "Golf Haven" golfo laukuose rugsėjo 25-26 d.d. Labai geras rudens oras ir pažįstama šio gražaus golfo aikštyno aplinka į šį turnyrą sutraukė pirmą dieną 55 ir antrąją 51 golfininką.

Dviejų dienų varžybų rezultatai: Vyrų klasė – I v. Stan Podsidecki 87 plus 76 – 157, II v. Antanas Stauskas 73 plus 84 – 157, III v. Kęstutis Eimantas 83 plus 75 – 158; Vyrų klasėje su išlyginamaisiais smūgiais: I v. Leonas Baziliauskas 66 plus 62 – 128, II v. Eimis Ramas 64 plus 68 – 132, III v. Darius Marijšešius 68 plus 66 – 134; Moterų klasėje su išlyginamaisiais smūgiais – I v. Tanya Eimantienė 61 plus 73 – 134. Premijas už sviedinio primetimą artčiausiai vėliavėlių abiejų dienų varžybose laimėjo: Kęstutis Eimantas, Romas Burdulis, Antanas Stauskas, Eimis Ramas, Andrius Zaleskis ir Stan Podsidecki. Nežinomios skylės (mystery hole) "laimėtojai" tapo Bronius Sergautis su 8 smūgiais ant "par 4" ir Aloyzas Kuolas su 7 ant "par 3".

Šių varžybų metu buvo užbaigtas, taip vadinamas dviejų minučių tarpusavio turnyras, pradėtas sezono pradžioje. Laimėtojai tapo: I v. Leonas Baziliauskas, II v. Ramūnas Saplys ir III v. Vytautas Siminkevicius. Sezono užbaigimo proga tuoj po turnyro sekė tradicinė vakarinė ir jos metu aptarti einamieji reikalai. Klubo valdyba ir 1994 metų sezonui pasilieka ta pati: pirm. Andrius Zaleskis, ižd. Arūnas Jonikas, narė Tanya Eimantienė ir narys Kęstutis Eimantas.

Klubas valdyba dėkojo už metų eigoje sunėstas įvairias dovanas ir kitu būdu prisidėjusiems prie klubo sėkmingos veiklos: Petriui Stauskui (rezultatų vedimas), Sigitui Krašauskui (spauda), "Eden Oak Homes" – Albinas ir Romas Kartavičiai, "Canada Brick" – Ron Spencer, "L'Oreal" – Ingrid Sabadin, Otto Beck – Don Skrypec, "Molson's" – Ray Sriubis-kiui ir Irenai Kymantienei.

Skautų veikla

• Skautiškos Kūčios – gruodžio 5, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisi-keimo parapijos salėje. Rengėjos-jaai renkasi tuojau po paskutinio Mišių (12.30 v.p.p.). Maistas sunėšamas 2 v.p.p. Tvarkingai unifor-muoti skautai-tės, skautininkės-kai, tėveliai bei rėmėjai renkasi 3.30 v.p.p. Galintieji sunėša konser-vuoto maisto, kuris bus atiduotas vargšams. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 40 PARAMA

MOKA:

3.75% už 90 dienų term. indėlius
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.50% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 5.70%
2 metų 6.50%
3 metų 6.90%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 5.50%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje.

AKTYVAI per 98 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS

TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rutos aukštinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje beveik nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE

Naujas telefonas

937-9898

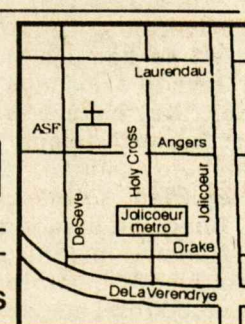
Vytas Gruodis Jr.

1450 DE SEVE

LASALLE, QUE.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAI

BET KADA - 7 DIENAS

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nupigintos kainos sezono pabaigai

Kelionės į šiltes kraštus geriausiomis kainomis

ALGIS MEDELIS

trečiadieniais 11-17 val.

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

TORONTONT

Anapilio žinios

— Lapkričio 28, sekmadienį, mūsų šventovėje giedojo iš Kauno atvykęs mergaičių vokalinis ansamblis "Pastoralė".

— Pirmosios Komunijos pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Adventinį susikaupimą gruodžio 10-12 d.d. praves kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas iš Otavos. Susikaupimo tvarka: gruodžio 10, penktadienį, 10 v.r. Mišios su pamokslu; gruodžio 11, šeštadienį, 10 v.r. Mišios su pamokslu; gruodžio 12, sekmadienį, rekolekcijų vedėjo pamokslai Mišių metu. Prieš ir po pamokslų bus klausoma išpažinčių.

— Wasagos Gerojo Ganytojo misijoje Advento susikaupimas bus gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą praves kun. dr. V. Skilandžiūnas.

— Kapinių lankymo dieną rasta graži gintarinė saga. Teirautis kapinių raštinėje.

— Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrus švęs savo metinę šventę gruodžio 5, sekmadienį.

— Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas bus gruodžio 5, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių namuose. Tą dieną Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai su savo vėliava dalyvaus mūsų šventovėje 11 v.r. Mišiose.

— Gruodžio 12, sekmadienį, mūsų parapijos salėje sąjūdžio "Už gyvybę" nariai pardavinės cisterių vienuolių keptus kalėdinius pyragus. Kaina už 2 svarų pyragą — \$12, o už 3 svarų pyragą — \$20. Pelnas bus skiriamas sąjūdžiui "Už gyvybę".

— Kalėdų eglutė Anapilio salėje bus gruodžio 19, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Ją rengia mūsų parapijos jaunų šeimų sekcija, vad. V. Valiulio. Dovanėlėmis bei užkandžiams imama nuo kiekvieno vaikučio iki 10 m. amžiaus po \$10, o suaugusiems už užkandžius bus imama prie įėjimo po \$3. Registracija vyksta sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 5 d.

— Parapijos salėje jau platunami bilietai į Kūčias ir į Naujų metų sutikimo pokylį.

— Mišios gruodžio 5, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Anelę ir Joną Vasiukevičius (a.a. Anelės X mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Skaisgirių mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos šventovėje — gruodžio 5, 12 ir 19 d.d., 11.15 v.r.

— Po pamaldų gruodžio 19 d. — Kalėdų eglutė vaikams; prašome tėvus atvežti vaikus.

— Pamaldos gruodžio 24 d. su Šv. Vakarėne 6 v.v.

— Pamaldose 19 ir 24 d.d. giedos parapijos choras. Kviečiame gausiai dalyvauti.

— Pamaldos Kalėdų dieną, gruodžio 25, ir antrąją Kalėdų dieną, gruodžio 26, 11.15 v.r. šventovėje.

— A. a. Marijos Dambarienės Mėgytės mirties metinių prisiminimas bus atliktas šį sekmadienį, gruodžio 5 d. pamaldų metu.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietė dalyvavo 160 asmenų. Budėjo LN narys A. Sukauskas.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 2, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Jau galima užsakyti Kūčių, gruodžio 24, ir Naujųjų metų sutikimo bilietus LN raštinėje darbo metu tel. 532-3311 ir sekmadienio popietėse. Kūčių bilieto kaina — nuo 6 iki 17 dol. Naujų metų sutikimo bilietas — 40 dol. asmeniui. Pirmą kartą gruodžio 31 d. rengiamas Naujųjų metų sutikimo balius LN "Lokio" svetainėje. Gros "gyva" muzika, veiks baras, bus puikuš šaltai užkandžiai. Vietų skaičius ribotas, todėl prašoma paskubėti. Bilieto kaina — 15 dol. Dėl bilietų ir informacijos skambinti į LN raštinę tel. 532-3311.

— Hamiltono teatras "Aukuras" atvyksta su premjera "Bernardos Albos namai". Spektaklis įvyks sekmadienį, gruodžio 12, 3 v.p.p. Mindaugo menėje.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

— Aukos Slaugos namų statybai priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio penktadieniais mūsų šventovėje vyksta šventoji valanda ir Mišios 7 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose, iš anksto susitarus. Išpažinčių klausoma prieš Mišias.

— Pirmasis mėnesio šeštadieniais Gyvojo Rožinio draugija renkasi Rožinio kalbėjimui 10.30 v.r., o Mišios 11 v.r. "Vilniaus" namuose Mišios — 5 v.p.p.

— Tretininkų mūsų parapijos kongregacijos Mišios ir susirinkimas įvyks gruodžio 9, ketvirtadienį, 10 v.r.

— Lapkričio 24 d. palaidotas a.a. Pranas Dicevičius, 85 m.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos zakristijoje sekmadieniais, o klebonijoje bet kada.

— Platunami bilietai salėje po Mišių "Volungės" koncertui, kuris įvyks mūsų šventovėje gruodžio 12 d., 4 v.p.p.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrus metinė šventė ir agapė bus gruodžio 12 d., po 11.30 v.r. Mišių, Parodų salėje. Agapė-pietūs — \$8.

— Uždaros rekolekcijos vyrams ir moterims vyks toje pačioje vietoje Augustinijonų vienuolyne, King City, Ont. Moterims gruodžio 2-5 d.d., vyrams gruodžio 10-12 d.d. Abiem grupėm rekolekcijas praves saležietis kun. Stasys Šileika, SDB. Registruoti parapijos raštinėje tel. 533-0621.

— Mišios gruodžio 5, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Alfonsą Jonušą, 9.20 v.r. už Šimkūnų ir Draudvių šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Mačiulį, už Kuodžių šeimos mirusius, už a.a. Alfonsą Lukošį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Toronto lietuvių pensininkų klubas ruošia Kūčias š.m. gruodžio 21, antradienį, 12.30 v.p.p. "Vilniaus rūmų" III-čio aukšto menėje. Bilietus galima įsigyti pas T. Kobelskienę tel. 760-8003 ar P. Ivanauskienę tel. 767-3677.

Valdyba

— Lietuvos kredito kooperatyvo "Parama" darbo valandos švenčių laikotarpiui: gruodžio 24, penktadienį, nuo 9 v.r. — 3.30 v.p.p., gruodžio 25, šeštadienį, ir gruodžio 27, pirmadienį, uždaryta. Gruodžio 31, penktadienį, nuo 9 v.r. — 3.30 v.p.p., sausio 1, šeštadienį, ir sausio 3, pirmadienį, uždaryta. **Vedėja**

— Prisikėlimo parapijos kooperatyvas kalėdinių švenčių laikui bus atidarytas gruodžio 24 d. nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., gruodžio 25 ir 26 d.d. kooperatyvas bus uždarytas; gruodžio 31 d. bus atidarytas nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., sausio 1 d. — uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veiks pagal įprastą darbo valandas. **Vedėjas**

— Saugaus vairavimo savaitė skelbiama gruodžio 1-7 d.d. Ši jau yra 38-toji, vis primenanti automobilių vairuotojams apie nelaimės kelius ir gatvėse. Nustatyta, kad 48% visų nelaimių įvyksta dėl vairavimo alkoholio poveikyje. Statistika nurodo, kad per metus Kanadoje dėl to žūsta apie 1800 žmonių ir 60 000 lieka sužeistų. Visa tai visuomenei kainuoja daugiau kaip 20 milijonų dolerių.

— "Palangos Juzė" — tokia tema pavadintas Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis pavasario koncertas, įvyks 1994 m. gegužės 7, šeštadienį, 6 v.v. Mississaugos Port Credit gimnazijos auditorijoje (Hurontario ir Queen Elizabeth Hwy.).

— Kaip jau įprasta, ir šį sykį žiūrovai turės progos pasigėrėti gausių šokėjų, kaimo kapelos, instrumentalistų, marga meniška pyne. Visuomenės maloniai prašoma šią datą rezervuoti gintariečiams ir gausiai dalyvauti koncerte.

— 1994 m. vasarą gintariečiai vyks į Lietuvą dalyvauti dainų ir šokių šventėje. Tai išvykai jau dabar telkiamos lėšos. Visi kviečiami paremti jaunimą aukomis, įvertinant jų iškilų reprezentaciją lietuvių bei kitataučių bendruomenėse. K.

— A. a. Marijos Dambarienės Mėgytės mirties metinių prisiminimui dukytė Kristina Dambariaitė-Jankovė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

— Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: \$1,300 — Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės XIII mirties metinių proga).

Maloniai kviečiame visus į

"HODIE, CHRISTUS NATUS EST"

Advento susikaupimo ir šv. Kalėdų giesmių KONCERTĄ

gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo šventovėje, 1021 College St.

Koncertą atliks: "Volungė" — Toronto lietuvių choras; solistai — Anita Puodžiūnienė ir Jonas Vaškas; smuikininkė Rūta Melkienė bei Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų vaikų chorai.

Bilietus iš anksto galima užsisakyti pas Nausėdus vakarais tel. (416)231-1423.

Rengia "VOLUNGĖ", jos muzikos vadovai Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir Jonas Govėdas

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA kviečia visus į

Kalėdų eglutę

š.m. gruodžio 11, šeštadienį, 10 valandą ryto, Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE muzikinis vaidinimas

"SPRAGTUKAS",

vaišės, staigmenos ir

Kalėdų senelis.

Registracija vyksta Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba skambinant B. Batraks tel. 271-1640 arba L. Petruskienei tel. 242-4779.

Įėjimas — \$6 asmeniui.

Piešiniai: V. Hakalos, D. Nielsen, S. Spudulytės, I. Sederavičiūtės

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniam laikotarpiui bus atidaryta nuo lapkričio 14 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KVIEČIAME!

Baigiasi 1993 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina — \$38.00, oro paštu — \$115.00, rėmėjo — \$50.00, garbės — \$60.00. Naujiems skaitytojams, užsiskantiems "TŽ" pirmą kartą — \$30.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savitaisiais, siunčiame nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovana giminėms, bičiuliams įvairiose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ". **Administracija**

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 14 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama iki gruodžio 8 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuve galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejetainiai sveikinimai — bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokią norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra remini. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

"Literatūra ir menas", Lietuvos rašytojų savitaisiais, 1993 m. 45 nr. išspausdino torontiečio rašytojo a.a. Vytauto Tamulaičio populiarųją novelę "Sugrįžimas". Šiame savaitraštyje būna gana daug aktualių straipsnių ir išeivijai. Deja, jie būna išspausdinti tokiu smulkiu raidynu, kad vyresnio amžiaus tautiečiams labai sunku skaityti.

Daugiavaikėms šeimoms O. R. paaukojo \$20.

Anapilio autoaiškštės vajai

aukojo \$2,000 — Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$250 — J. Andrukaitis; \$100 — P. V. Dalindos; \$50 — S. Kneitas.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytaui ar Genei Kaiariams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75-rių metų

MINĖJIMAS

įvyks 1993 m. gruodžio 5, sekmadienį, 2 v.p.p.,

Toronto Lietuvių namuose.

Paskaitą skaitys Algimantas Eimantas. Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "ARAS".

Maloniai kviečia visus dalyvauti —

Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopa

"PARAMA" lietuvių kredito kooperatyvas ieško

buhalterio-rės (financial accountant),

turinčių patyrimo Kanados banko ar finansinių institucijų operacijose, kalbantys lietuviškai ir angliškai. Prašymus, nurodant patyrimą, mokslą, siųsti šiuo adresu:

"Parama" Lithuanian Credit Union Ltd.,

c/o A. Ramanauskienė, vedėja,

1573 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A6.

Trečiadienį, lapkričio 24 d.

Royal York viešbutyje, Torontė nuo 9 v.r. iki 12 val. vyko seminaras apie prekybos galimybes Baltijos kraštuose ir Rusijoje per Suomiją. Sešių paskaitų sesijoje dalyvavo maždaug 40 sukiestų spaudos ir įvairių bendrovių bei prekybos institucijų atstovai. Seminaro rengėjai buvo Finnair oro linija, Neste Petroleum, American Express ir Ernest & Young buhalterijos bendrovė. Buvo nurodytos priežastys, kodėl per Suomiją būtų finansškai naudinga ir geografiškai paranku užmegzti prekybinius ryšius su Baltijos kraštais ir Rusija. Taip pat pranešimuose apibūdintos reikalingos mokesčių taisyklės bei valiutos vartojimo galimybės. Prieš kviesdamas svečius prie suomiško užkandžio, uždarymo žodį tarė suomių konsulas Peter Von Der Pahlen. **RSJ**

IŠNUOMOJAMI "Vilniaus" rūmose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Torontė

PASLAUGA "RŪTA" gruodžio mėnesį vyksta į Lietuvą. Gali nuvežti vaistus, laiskus, pinigų, smulkios daiktus. Įteiks asmeniškai nurodytiems asmenims. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 1-416-536-4742 Torontė.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo blokų langų dažymo ir kt. Irgiamas rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Namų pirkejų dėmesiui. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

Dovanokite giminėms Lietuvoje šilumą ir saugumą

ŠILUMINĖS MIKROKROSNELĖS

\$120.00 (kan.)

Pristatome per kelias dienas.

Užsakymus priimame

(tel.) 416-533-8443

Adresas: FAX: (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

AUDRA TRAVEL CORPORATION

MONTREALQUE

Kariuomenės šventės minėjimas buvo suroštas lapkričio 21 d. nenuilstamo LK Mindaugo šaulių kuopos pirmininko Augustino Mylės su kitų šaulių pagalba. AV šventovėje 11 v.r. iškilmingose pamaldose šauliai dalyvavo organizuotai su savo vėliavomis. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Kazimieras Ambrasas. Parapijos choras, šiuo metu vadovaujamas Mm. M. Roch (vargonininkas muz. Aleksandras Stankevičius su Montrealio vyrų oktetu buvo išvykęs į Bostoną), giedojo šiai dienai pritaikytas giesmes. Prie choro gražiai prisijungė sol. Antanas Keblys su giesme, kurios žodžiai yra iš "Dievo tautos liturginės valandos" ir melodija pritaikyta prel. Jono Kučingio.

Po pamaldų parapijos salėje A. Mylė vadovavo oficialiai minėjimo daliai su trumpu priminimu apie

kariuomenės šventės reikšmę. Kun. Stasys Šileika sukalbėjo invokaciją. Po Tautos himno buvo rodoma apie pusantros valandos trukusi vaizduojant apie dabartinę Lietuvos sausumos, jūros ir oro kariuomenę. Taip pat buvo parodytas lietuvių džiaugsmas, kai paskutiniai rusų kariuomenės daliniai pasitraukė iš Lietuvos. Visas šis minėjimas buvo baigtas kavute su saldumynais.

Montrealio lituanistinė mokykla ruošia Kalėdų eglutę gruodžio 12 d. AV parapijos salėje.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, 1994 m. atvyksta į Montrealį, todėl tėvai prašomi registruoti vaikus, priimsiančius Sutvirtinimo sakramentą, pas seselę Paulę tel. 766-9397. Taip pat seselė Paulė ruošia vaikučius Pirmajai Komunijai. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	4.50%	Taupymo — special.	1.75%
Certifikatus 2 m. —	5.25%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	5.75%	Taupymo — kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.00%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF-RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines — nuo	6.25%
1 metų	6.00%		
2 metų	6.75%		
3 metų	7.25%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00